

A. B. STRIMAITIS,
 SEKRETORIUS S. L. A.
 307 W. 30th ST., NEW YORK, N. Y.

TEVYNĖ

SUSIVIENYJIMO LIETUVIŲ AMERIKOJE ORGANAS
 No. 12 New York, 22 Kovo (March) 1912. Vol. V.

Entered as second-class matter November 28 1910, at the Post Office at New York, N. Y. under the Act of March 3, 1875.

Published every Friday by Lithuanian Alliance of America
 At 307 W. 30th St., New York, N. Y.
 A. B. Strimaitis Sec'y & Business Manager

Išleidžiama Susivienyimo Lietuvių Amerikoje kas penktadienis.
 V. K. Račkanskas Editor (Redaktorius).

YEARLY SUBSCRIPTION RATES:
 In the United States \$1.00
 To Foreign Countries \$2.00
 All communications should be addressed to
 "TĒVYNĒ" 307 W. 30th St. NEW YORK, N. Y.
 Tel. Chelsea 5152.

PRENUMERATA METUI:
 Suvienytose Valstijose \$1.00
 Kitose viespatystese \$2.00
 Kreipiantis su visokiais reikalais adresuokite:
 "TĒVYNĒ" 307 W. 30th St. NEW YORK, N. Y.

KUR VIENYBE TEN GALYBE

VINCAS DAUNORA
 NARIS 213 705 **APTIEKORIUS** KUOPOS S. L. A.

Uzlaike savo locnoi aptiekoj visokiu vaistu ir nuo visu ligu. Kreipites pas savo ant šio antrašo
 229 BEDFORD AVE KAMPAS NORTH 4th GATVĖS BROOKLYN N.Y.

KUR SVEIKATA TEN LINKSMYBE

"BIRUTĖ"

LIETUVIŲ SPAUDOS VEIDRODIS

Savaimis laikraštis, skiriamas visiems lietuviams, išina kas penktadienį (Mazojeje arba Prūsų Lietuvoje). "Birutė" yra vienatinis prūsų lietuvių laikraštis, besirūpinąs atgalvinti savo brolius tautiškal. Spausdinamas lietuviškomis rašmenimis. Lina trečius metus ir supažindina savo skaitytojus su reikalais prūsų lietuvių, šale to praneša apie lietuvių tautišką ir kulturišką kilimą Didz. Lietuvoje, Amerikoje ir Anglijoje.

"Birutė" kainuoja visose Švy. Valstijose tikrai \$1.50 metams. Galima užsisakyti per A. B. Strimaitį, 307 W. 30th St., New York, N. Y., arba stačiai "Birutės" išleidytojei, kamien adresu yra Šioks:

J. Vanagaitis,
 7 8 Wasserstrasse, Tiisit, Germany.

B. SULKOWSKI & CO.
 Didžiausias Provy Biuras.

Pasekmingai vedam visokias provias Lietuvoje ir Amerikoje. Išješom dalis turty ir piau gines siolas, radacom kontraktus do viernastis ir kitus dokumetus su konsulo p. ludyjina. Parduo- dam laikortes ant geriausiu laivy, 833 J. Korerdamj.

Visuose reikaluose roda dykai, adresuokit:
 B. Sulkowski & Co.
 22 Belmon Ave. Newark, N. J.

Dr. A. Sliupite - Jankauckienė

Gydo visokias ligas moteriu, vaiku ir vyru.
 265 Berry Street. BROOKLYN, N. Y.
 (tarpe Grand St. ir So. 1st St.)
 VALANDOS: nuo 12-2 po piet; nuo 7-9 vakare.
 TELEPHONAS GREENPOINT 8

J. Skritulskas,

NOTARIJUS IR AGENTAS

Uzlaike geriausius gerymus ir cigarus. P. eduo du laikortes ant visu liny, kur tik kuris norės ir ant geriausiu ir greičiu siu laivy. Siunciu pinigus į visas dalis svieto greitai ir pigiai. Išmainau visokių žemių pinigus ant amerikoniškų. Darau doviernastis, pavedimus dailių ir atlieku visokius reikalus su Maskotijos valdzia. Uzlai- kau svetainę mitingams ir veseilions. Iš tolesnių miestų meldžu atsišaukti per laiškus ant žemiaus padugto adreso:

John Skritulskas
 26 Broad St. New Britain, Conn.
 Telephone No. 550.

TEVYNE

Aukos Lawrenceo streikieriams.

So. Omaha, Nebr. J. Puskevičė, K. Strainavičius, V. Uzdavinis, P. Viršela, K. Uzdavinienė ir W. Grozen po \$1.00; P. Misiūnas, M. Cemezene, P. Danauskas, J. Stadalius, J. Barisas, J. Papeika, O. Jablonskienė, R. Kavaliauskienė, J. Zevnis, L. Akramavičius, A. Akramavičius, K. Laucis, J. Miciulis, A. Marciūnas, G. Ambrazevičė, M. Uzdavinis, L. Danauskas, J. Jesniauskas, A. Vinkšnaitė, A. Zalubyte—po 50c.; A. Zablonkis, J. Papeika, J. Blyvas, J. Pečkauskas, J. Šaučiūnas, P. Reibikis, A. Bazys, A. Bazys II, S. Vernis, P. Žukauskas, U. Savickas, S. Šimkevičius, A. Jesinavičius, K. Jurevičius, M. Sinkevičius, A. Palinskis, D. Pavlikas, J. Navickis, V. Olševskis—po 25c.; J. Kušleika ir P. Žykas—po 10c.

Viso labo pasiūsta p. A. Ramanauskui \$28.30

Jonas Bulavas,

668 So. 29 str.

So. Omaha, Nebr.

Redakcijos atsakymai.

p. P. Švenčanas. Kaina knygų: "Lietuvių Tauta." kniuga II. Dalis I—1 rublis, 64 kapėikos. Pirmingai reikia siūsti šiuo adresu: Lietuvių Mokslo Draugija, Vilnius, Lydos gatvė (Lidski) N7.

p. Gailutis. Iš Jūsų straipsnelio tegalime sunaudoti tą dalį, kur Jūs rašote apie streiką. P. Pruseikos atvirlaiškį ir dalį straipsnio apie "Laisvės" politiką paliekame; tatau tinka "Vienybei Lietuvinkų", o ne "Tėvynei", nes ir p. Pruseika rašo Jums apie "Vien. Liet."

Susirinkimai S.L.A. kuopų.

Stamford, Conn. 168 kuopa S.L.A. laikys menesinį susirinkimą 24 kovo, 1912, po numeru 733 Pacific St. Stamford, Conn. antrą valandą po pietų. Nariai malonės susirinkti į šį susirinkimą, nes yra svarbus reikalas. Sekr. F. Naikelis.

Atydai Philadelphiečių!

S.L.A. 170-ta kuopa, gyvuojanti Frankforte, rengia prakalbas kurios atsibus 24 dieną kovo (march) 1912 m. Lietuviškoje musikalijoje svėtainėje Allegheny—ave ir Tilton gatvės. Pradžia 2 v. po pietų. Kalbėtoju priibus S.L.A. Centr. pirmininkos iš Scrantono F. Živatkauskas, taip-gi kalbės senelis Astramskos ir kiti. Todėlei Philadelphiečiai atsilankykite kuoskaitlingiausia, nes turėsite progą išgirsti daug svarbių dalykų, kaip apie S. L. A. reikalus, taip-gi ir apie kitus svarbius tautos reikalus. Širdingai kviečia Komitetas. Įzanga dykai.

Svarbios prakalbos!

Parengtos per S.L.A. 7 kuopą Pittston, Pa. atsibus nedelioj, kovo 24 dieną, 1912 m., prasidės 7 valandą vakare salėje p. A. Ruko, 183 N. Main st. Pittston, Pa. Kalbės Doktoras Jonas Šliupas apie susivienijimo reikalus ir abelnai kas yra lietuviams svarbiausia ir įdomiausia lietuvių tautai. Todėl gi brangūs viengenciiai ir viengentes nepamirškite atsilankyti į minėtą vakarą.

Įzanga vyrams 10 centų. Moterims ir merginoms dykai. Širdingai kviečia Komitetas.

Farmos!

New Yorko lietuviškoj kolonijoj da daug farmų yra nepardotų. Čia prekės nekurių: 86 akeriai už 2.100 dol., 99 ak. už 1000 dol., 100 ak. už 2000, 135 už 2000 ir daug kitokių brangesnių ir pigesnių, daug čia lietuvių gyvena apsipirkę farmas, visos su būdinkais reikalingais gspadorystėj. Rašit apie artesnes žinias reikia pas George Kleek, Poolville, N. Y. įdedant už 2c. markę dėl atsakymo. (15).

S. L. A. knygų apgarsinimas.

Pražuvo. Vaizdelis. Parašė V. K. Račkauskas, 1911 m. Išleidimas kniugyno "Nauda." 15 pusl., kaina 10c., S. L. A. nariams tiktai—8c.

Apie šią kningelę "Liet. Ūkininkas" šiaip rašo kniugų peržvalgoje: "Tai vaizdelis, parodantis, kaip mokyklų vyresnybė vienaip žiūri į turtingų tėvų mokinius, o kitaip į beturčių, pirmųjų gana didelius prasižengimus skaito paeinančiais iš ligos, o antruosius patį savo pasielgimais pastumėję į neva prasižengimą paskui prikimba ir pavaro iš mokyklos. Parašyta gana dailiai ir lengva kalba. A." Kaina—10c., S. L. A. nariams tiktai—8c.

NAMINE MOKYKLA

- GRAMATIKA** angliškios kalbos mokintis be mokinio (apdaryta) \$1.00
- VAIKŲ DRAUGAS** arba kaip mokintis skaityt ir rašyt bemokinio 15c.
- ARITMETIKA** mokintis rokandų be mokinio su paveikslais (apdaryta) 35c.
- VAUJAS SUČAS** mokintis rašyt be mokinio 10c.

Pinigus siūskite šiuo adresu:

P. MIKGLAINIS, Box 62 New York, N. Y.

Tel. Canal 2118

DR. A. L. YUSKĀ

Gydo visokias ligas, moterų, vaikų ir vyrų.

Valandos: 9 iki 11 išryto
Nuo 3 iki 5 po piet
7 iki 9 vakare

Gyvenimas ir ofisas: 1749 So. Halsted st. Chicago, Ill.

AKIS ISAGZAMINUOJU DYKAI

Pritaikant stiklus **H. S. STONE** Akių specialistas

Valandos: Nuo 9 ryte iki 6 vakare. Nuo 7 iki 9 vakare.

399a Broadway, arti A st. So. Boston, Mass.

Gelzkelio laikrodėlis su 21 akmenu

rankinėle užsukamas ir užstatomas vyriško ir moteriško didumo. **Aplietai auksu ant 20 metu** dubultavi dangteliai—viršai, puikiai išpaustyti. **Absolūtiskai tikras** laiko rodytojas, ypač priėjus prie gelzkelio žmonių, kurie reikalauja užsitikimo laikrodžio. **Uvartuotas ant 20 metu.** Ypatinga dovana: mes pasiūsimė tą laikrodį ant kiekvieno adreso C.O.D. \$5.75 ir užsimokėsime ekspreso lėšas, suteikdami privilegiją pilno ištyrimo. Jaigu neatrasite, kad jis nevisiškai užganėdina ir ne toks yra, kaip pagarsinta, **nemokėkite nei vieno cento.** Atminti, jūs panašiai užmokėtumėte už tą patį laikrodį \$25.00, pirkdami nuo kokio besąžiniško pardotojo. Labai puikus **AUKSU** aplietas **LENCIUGELIS** su prikabaliku už **DYKĀ** prie kiekvieno laikrodžio.

Excelsior Watch Co., 908 Athenaeum Bldg., Chicago

Kaip likti Amerikos piliečiu.

Kningutė Lietuviškoje ir Angliškoje kalboje. Turinys: Įstatymai apie pilietystę; Klausimai ir atsakymai išsiimant popieras; Suvienytų Valstijų Konstitucija; Neprigulmybės deklaracija ir Konfederacijos straipsniai. — Lietuvių Amerikos Ūkėsų Kliubas, matydamas, kad kiekvienam yra reikalinga tapti šios šalies piliečiu, išleido šią kningelę savo triūsu. Kningelės čienia tik 25c. Todėl, norintieji gauti šią kningelę, turi podraug su užsakymu prisųsti ir 25 centus krasos ženkleliais arba per "Money Order". Adresuokite: Lithuanian American Citizens Club, 372 Bedford Av., Brooklyn, N. Y.

Moteris ir kooperacija.

Keletą sykių "Tėvyneje" buvo pakeltas kooperacijų klausimas. Šis klausimas nėra mums naujas; iš daugelio vietų patėmijame laikraščiuose pranešimus, kaip vienur kooperacijos tarpsta ir pasekmingai gyvena, o kitur vos ne vos galus su galais suduria, o paskui ir "dūšią atiduoda Dievui". Daugiur taip yra atsitikę. Užsimezgę kooperacija, pagyveno porą-trejetą metų, ir dingo. Tik pažiūrėk arčiau — žmonės pakliūva į daug sunkesnes aplinkybes ir santykius su krautuvninkais, negu buvo prieš uždedant kooperaciją. Dabar, mat, krautuvninkai nori atsigriebti, ko neteko kooperatyviškai krautuvei gyvuojant.

Šiandieną maistas taip begaliniai pabrango, kad daugelyje vietų žmonės pradeda rimtai rūpintis, kaip tą maisto brangybę numušus žemyn, ar kaip čia savo išlaidas apkarpius. Tie klausimai ne tik rūpi vyrams, kiek moterims. Mūsų vyrai parneša namo uždarbį, apsimoka iš jo į draugystes, apmoka rendą, anglis, o likučius atiduoda moterei: "šeimyninkauk, dušyte". O tų likučių pragyvenimui ir šeimyninkavimui tiek kiek ir katinas priverkė. Dar gera, jai ir iš tų pačių nenušlavė kiek "pons gaspadorius" kur nors į "užbarį".

Tatai ir iškyla šeimyninkės galvoje klausimas: kaip čion apsivertus, kad tų likučių užtektų pragyvenimui, apsirengimui ir vaikų aprėdimui. Susidurus su tuo klausimu, tuoj ir pasirodo, kad uždarbiai, su lyginus su praeitimi, beveik nepasididino (daugiur ir sumažėjo); o pragyvenimas pabrango dvigubai ir trigubai.

Kaip šį klausimą nesvarstytum, o vis ant vieno išeina: negalima pragyventi. Šeimyninkė tatai turi jieškoti būdo, kad išbridus iš grėšiančio šeimynai vargo. Pats amerikietes lietuvės vienas tėra būdas: "burdingieriai", arba, kaip jie dar kitaip vadinama, "singeliai".

Bet ir iš jų ne kiek teprsidžiaugsi. Kiekvienas žiūri, kad pragyvenimas būtų kuopigiausias. Tad šeimyninkei užu jos katorginį darbą belieka tiek tikslai, kad vargais negalais suduriama rokundos ir galima šiaip taip ne pragyventi, bet prasistumti.

Vienok gi mūsų šeimyninkės turi labai svarbų ir didelį įrankį rankose. Tai kooperacijos. Tik reikia su jomis apsipažinti ir reikia sąžiniškai joms pasinaudoti. Rods pas mus vis dar viešpatauja klaidinga nuomonė, būk kooperacijos (kaip ir paprastai "biznis") — tai vyrų dalykas. Man bent rodosi, kad atžagariai: tai moterų dalykas. Juk retai kur vyrai rūpinasi tuom, ką pirkės pietums ar vakarienei, ir retai jie tuom užsiima: visa našta sugula moterei ant pečių. Tad moteris ir turėtų pasirūpinti surasti būdus, kad būt galima pirkties geresnis ir pigesnis maistas, kad daugiau atliktų jai ir jos šeimynai iš to, ką ji gauna nuo vyro ir nuo savo gyventojų (burdingierių) pragyvenimo reikalams.

Greta to pastebėta, kad ten, kur moteris nors kiek dalyvauja kooperacijose, jos puikiau ir užsi-
laiko. Net neabejoju, kad daugelyje mūsų miestelių, kur lietuviai apsigyvena krūvomis, kooperacijos galėtų įsteigti ir užlaikyti moteris pačios vienos.

Kokią naudą kooperacijos atneša, kaip jos reikėtų pridaboti, ir kokios tuom tarp jų būtų mums reikalingiausios — tai svarbūs klausimai, kuriems išrišti reikia ir laiko ir vietos. Tad, neūžimdama per daug vietos šiame numeryje, pašnekėsiu už savaitės ir pasi-stengsiu pavyzdžiais parodyti, kad moteris privalo ir gali užsiimti kooperacijų klausimu. *Moteris.*

Iš draugijinių mokslų srities.

Apie komunizmą.

Visupirmiausia tokios komunistiškos bendrijos atsirado pietų pusėje, kur tautos labiausiai progresavo ekonomiskame gyvenime. Pirmas bendrijas mes matome pas žydus, kurių tarpe komunizmas radė sau vietą da 100 m. prieš Kr. g., pavidale slaptos komunistiškos organizacijos. Žydų historikas, Juozapas, veikale "Žydų karės historija" ("kn. II, 8, 3, 4) šiaip aprašo žydų jessėjų sektos bendrijas:

"Turtus jie laiko per niekį ir giria turtų bendram: jų tarpe nesitanda nė vieno, kuris būtų turtingesnis už kitus. Jie turi taisykles, sulig kurių visi, norintieji įstoti į jų draugystę, privalo atiduoti visą savo turtą bendram pasinaudojimui, pertat nesimato pas juos nė turtingumo, nė pertekliaus, o visa kas yra bendra, kaip pas brolius... Jie negyvena visi viename mieste, bet turi visuose miestuose savo namus, ir kuomet pas juos ateina iš kitų vietų jų draugystės sąnariai, jie pasidalina su jais savo turtu, ir ateiviai gali naudoties juo, kaip ir savuoju. Nors jie nebūtų tarp savęs pažįstami, tačiau be jokio varžymos sustoja vien pas kitus ir elgiasi taip, tarsi jie visą laiką gyveno visai artimuose santykiuose... Kiekviename mieste jie turi savo užveizdas, kurie išduoda pakeleiviams rūbus ir maistą... Jie nepirkliauja tarp savęs, ir jai kas duoda reikalaujančiam tai, kas jam reikia, tad ir nuo jo gauna ir gi viską reikalingą sau. Jai jis pats neištenka duoti ką nors, tai vis gi turi tiesą prašyti ir gauti to, kas jam reikalinga".

Jessėjai labai tvirtai laikėsi tarp savęs ir pasiliko grynai žydiška nedidelė sekta, kurioje buvo 4000 sąnarių. Visai panašiai viršiaus privestam aprašymui atrodė ir krikščionių bendrijos; nuo jessėjų bendrijos jos tuomi tik skyrėsi, kad virto į tarptautiškas, arba internacionališkas ir, ačiu savo ypatybei, ilgainiu užkariavo visą Romos imperiją.

Palinkimą prie turtų bendrumo mes randame ir Evangelijoje, kuria remiasi visa krikščionybės idėja. Evangelijoje randame sekančias vietas: "jai nori būti tobūlas,—eik, parduok savo turtą ir atiduok pavargėliams" (Mat. XIX, 21; Mork. X, 21; Luk. XII, 33 ir XVIII, 21). Paskui Apaštaly darbuose (Acta Apostolorum X, 44, 45) užtinkame vietą, kurioje aprašoma

buvusią Jeruzolimoje pirmą bendriją: "niekas nieko iš savo turto nevadino savų, bet viskas pas juos buvo bendra... Nebuvo jų tarpe neturtėlių, nesa visi, kurie valdė žemes ir namus, pardavinėdavo juos ir visus piningus atnešdavo ir sudėdavo apaštalamis po kojų; kiekvienas gaudavo visa, ko tik reikalavė". Visiems yra žinomas pasakojimas, kaip Dievas nubaudęs Ananiją ir Safirą užtai, kad tiedu neatnešė visų piningų, kuricos buvo gavę už savo turta.

Iš viršiaus privesto matoma, jog čia einasi vien tik apie komunizmą ant vartojamų daiktų, o ne ant išdirbijos įrankių. To meto išdirbija reikalavo, idant nuosavybė ant išdirbijos įrankių nebūtų panaikinta ir pirmų amžių krikščionys negalėjo prašalinti to išdirbijos reikalavimo, pertat jie bandė sutarkyti privatišką nuosavybę su komunizmu.

Platono idėjų jie negalėjo įkūnyti, nesa Platonas išgalvojo savo komunizmą vien aristokratijai ir savo veikale apie valstybę ir minėte nemini, kad liaudis turi gyventi komunistiškai: jai palikta nuosavybė. Dabar gi liaudis reikalauja komunizmo. Tatai komunizmas ir privatiškoji nuosavybė susitaikė taip, kad visiems palikta nuosavybė ant išdirbijos įrankių ir reikalauta komunizmo sulig tų daiktų, kurie yra reikalingi gyvasties užlaikymui, arba komunizmo sulig vartojamų dalykų. Iš to ir pareina tai, kad pirmuose mūsų eros šimtmečiuose bažnyčia gyrė ir skelbė turto bendrumą ir vienkart su tuo draudė pasikėsti ant svetimos savasties.

Žemė priklausė jos savininkui; bet žemės produktai, maistas, drapanos, bustai ir piningai—nuosavybė visos krikščionių bendrijos. Kiekvienas tokios bendrijos narys turėjo tiesą reikalauti nuo savo draugų viso to, kas jam buvo reikalinga, be ko jisai negalėjo gyventi; kiekvienas krikščionis turėjo tiesą naudoties turtu savo sądraugų ir turtingesnieji neturėjo tiesos nesuteikti beturčiams to, kas jų buvo reikalaujama. Tad turtingesnių namai buvo pavedami beturčiams ir bepastogiams, o kilnojamas turtas ir piningai—sunešama ir suvežama į vieną vietą, kur tam tikri bendrijos įreidniai dalino jį tarp sąnarių.

Vartojimo komunizmas yra surišamas su klausimu apie panaikinimą šeimynos ir monogamijos, arba vienpatystės. Platonas rašė apie pačių bendrumą, jessėjai gi skelbė celibatą, bepatystę. Krikščionys savo pirmutinėse bendrijose bandė panaikinti jungtuves ir šeimyną. Tas palinkimas buvo pasekmė jų dievotumo arba asketizmo, kurį pagimdė pessimistiška anų laikų dvasia. Evangelijoje (Luk. XIV, 26) užaina me vietą: "Jai kas ateina pas mane, o neįsizada savo tėvo ir motinos, ir pačios ir vaikų, ir brolių ir seserų, ir viso savo gyvenimo, tas negali būti mano mokintinis".

Tačiau nė panaikinimo šeimynos idėja, nė pačių bendrumas negalėjo įsikūnyti pirmose krikščionybės komunose, nesa krikščionybė negalėjo panaikinti smulkios išdirbijos ir privatiškosios nuosavybės ant išdirbijos įrankių, o su tuo viskuo rišasi šeimyna.

Taip maž daug atrodė senovės komunizmas, užsimezgęs pirmuose krikščionybės šimtmečiuose. Kad jis neįsikūnyjo krikščioniškoje draugijoje ant visados, tai tam nėra kalta pati krikščionybės idėja: taip žengė ekonomiškoji žmonijos evoliucija, kad komunizmas, pilnoje to žodžio prasmėje, negalėjo įsikūnyti ir užsilaikyti nė krikščioniškoje draugijoje, nė toje, kurios sūnumi buvo utopiškojo komunizmo tėvas, Platonas.

Seimui prisiartinant.

III.

Sekas, gana svarbus SLA. vidurinių reformų klausimas, tai SLA. organizatoriai. Jokia pašalpinė draugija, subūdavota ant tokio pamato, kaip mūsų Susivienijimas, neapsieina be organizatorių. Jos rakuoja narių skaitlių šimtais tūkstančių jau tai dėlto, kad svetimtaučiai neardo savų organizacijų "ypatiškosios politikos" atžvilgiu, jau tai dėl to, kad turi išsidirbę labai rimtą ir tinkamą organizatorių sistemą.

Turime tatau ir męs pasekti. Beto, reikėtų mums suprasti, kad pamatinis Susivienijimo mieris yra — šelpti savo narius, taigi pakelti jų medžiagiškąjį buvį. Kiti mieriai tai tik papildymai, arba kulturiškas idėos darbas tarpe lietuvių išėivių, vargstančių svetimoje šalyje.

Organizatorių klausimą, V. K. Račkausko pakeltą, priėmė Pildomoji Taryba ir visuotinis kuopų balsavimas. Seimui lieka tas klausimas uztvirtinti ir išdirbti tam tikslui derančias provizijas: organizatorių veikimo tvarka, atlyginimo būdas, jų kvalifikacijos ir t.p. Toliaus visos kuopos, kurios nepanaudoja tinkamesnių už šitą būdų agitacijai, privalo išrinkti tokius organizatorius ir pradėti veikti. Tinkamai jiems veikiant, mūsų Susivienijimas augs, ir nepasijusime, kaip netrukus sugrįšime prie to narių skaitliaus, kokį turėjome užpernai, o gal dar ir peraugsimė tą skaitlių. Berods randasi kuopos, kuriose nartata, kad visi kuopos nariai darbuosis ir krūvoje ir skyrium, kad SLA. sudrūtinus; tokios kuopos tuom tarpu nerinko organizatorių.

Negana, man rodos, turėti Susivienijimui organizatorius, kurie veiks kuopose. Turėtų būti Centre žmogus, kurs tą visą organizavimo darbą prižiūrėtų ir tvarkytų. Kitaip vargiai tas darbas bus pasekmingas, jai visą darbą suversime ant SLA. Sekretoriaus, kaip tai yra dabar, kuomet ant vieno žmogaus pečių 26-as Seimas suvertė sekretoriaus, spaustuvės prižiūrėtojo, namų administratoriaus ir kningiaus pareigas. Šiame atvejyje aš paduočiau būsimam Seimui sekantį sumanymą: sujungti SLA. prezidento ir išdininko urėdus vienoje ypatoje. Toks Prezidentas-Izdinin-

kas (President-Treasurer) turėtų būti SLA. Centro raštinyčioje ir iš čionai jau daboti visą SLA. veikimą ir tvarką. Ant pirmos pažūros gal pasirodys tai sunku įkūnyti; galima užmesti šiuos dalykus: alga, kaucija ir tt. Šitie klausimai išrišama gana lengvai.

Dabar prezidentas gauna \$100 metinės algos; prie to reikia pridėti dar mokesčius už dienas, kelionės lėšos į tris-keturis Pildomosios Tarybos suvažiavimus; tokiu būdu pasidarys arti \$200 per metus. Nuo 27 Seimo SLA. išdininkui bus mokama (taip nutarta 26-me Seime) \$50.00 kas mėnuo, arba \$600.00 per metus. Be to išdininkui išmokama keliolika dolerių kelionės lėšų į Pild. Taryb. suvažiavimus ir pora dešimtų dol. per metus už krasos ženklelius, panaudotus susirašinėjimams su Centrališku SLA. ofisu. Sudėjus visa tai, gaunama netol \$900.00 per metus, arba \$75.00 per mėnesį, taigi beveik užtektina būtų alga už darbą raštinyčioje.

Tokia ypata netik atliktų visus SLA. prezidento ir išdininko darbus, bet dar pagelbėtų SLA. sekretoriui, prižiūrėtų SLA. namą, tvarkytų visą kuopų organizatorių darbą.

Prie dabartinės tvarkos daugelis dalykų eina labai palengva. Išmokėjimų tankiai laukiama gana ilgai. Patįs spaustuvės ir raštinyčios darbininkai nusiskundžia negauną algos po dvi ir po tris savaites; o gyventi ir dirbti reikia. Nekalbant jau apie tai, būtų didelis parankumas iš daugelio kitų atžvilgių; net būtų ir nauda Susivienijimui, nesą prezidentas, kaip apmokamas SLA. darbininkas, pašvęstų Susivienijimui visą savo laiką, o ne taip, kaip dabar, tik atliekamas valandėles nuo kasdienių savo ypatingų darbų.

Kaucijos klausimas ir gi nėra keblus. 26 tas Seimas nutarė, kad SLA. išdininkas nuo 27-tojo Seimo laikys pas save tikrai trijų mėnesių rinkliavą, o visi kiti pinigai bus sudėti bankuose, ar ant pirmo mortgage, Susivienijimo, o ne išdininko, vardu. Taigi kauciją ant kelių tūkstančių (pvzd. \$5.000) tinkamas bei žinomas žmogus visados gaus.

Kad Pildomojoj Taryboje būtų nelygus narių skaitlius, reikėtų išrinkti trečią Išdo Globėją.

Neabejoju, kad SLA. kuopos apsvartys šį mano sumanymą ir, jai ras jį tinkamu, paduos Seimui, kaip kuopų įnešimą ir įsakys savo delegatams šį klausimą Seime apsvartinti.

Apie kitokius SLA. reikalus, kurie reikėtų svarstyti būsimame Seime, pakalbėsiu kitame "Tėvynės" numeryje. SLA. narys *Darbštuolis*.

Pasekmės balsavimo Kontitucijos Projekto.

Kuopos num.	Priimti be pataisymų	Priimti su pataisymais	Atmesti	Kuopos num.	Priimti be pataisymų	Priimti su pataisymais	Atmesti
2	7	—	—	103	—	10	—
3	13	—	—	106	—	17	—
6	—	16	—	112	—	11	—

11	—	12	—	121	8	2	—
14	17	—	—	126	—	—	3
17	—	9	—	129	9	—	1
19	—	7	—	130	—	5	—
20	7	—	—	133	—	5	—
23	—	3	7	142	—	15	—
29	1	21	—	143	13	—	—
33	—	—	15	153	10	—	—
34	17	2	—	165	—	1	8
35	—	14	—	168	—	8	—
36	1	19	—	170	—	8	—
37	28	—	—	194	—	—	3
38	66	—	—	200	5	1	1
41	—	14	—	201	12	—	—
43	24	1	—	209	2	5	—
44	—	—	39	212	1	8	—
45	1	18	—	228	—	11	—
49	—	2	7	243	—	6	—
54	9	7	—	244	—	7	—
60	—	5	—	245	1	9	—
64	—	36	—	248	—	6	—
69	6	1	—	251	5	—	—
71	10	—	—	Pav.	1	—	—
74	1	11	—	„	—	1	—
75	14	—	—	„	—	—	2
82	—	14	—	„	1	—	—
85	5	9	—	„	1	—	—
97	—	7	—	„	—	1	—
99	—	10	—	Viso labo	296	375	86

Balsavo: už priėmimą 671
prieš priėmimą 86

Viso labo 747

Tokiu būdu naujasis SLA. Konstitucijos projektas lieka didžiosios balsavusiųjų narių priimtas su pataisymais.

Konst. Komisija savo susirinkimuose 7, 9 ir 11 d. kovo mėn. pertikrino balsus, peržiūrėjo visų kuopų įnešimus, patėmijimus ir pataisymus, apsvartė kiekvienos kuopos nurodymus, kas ir kaip yra taistyti, ir sulig kiekvieno patėmijimo padarė savo nutarimus. Sutvarkyti Komisijos tarimus ir kuopų įnešimus bei patėmijimus pavesta Konstitucijos Komisijos sekretoriui. Kaip tik darbas bus užbaigtas, Konst. Komisija visą medžiagą pagarsins "Tėvynėje" ir savo darbą laikys užbaigtu iki 27-am Seimui.

V. K. Račkauskas,

Konst. Kom. Sekretorius.

NB. 38-oji kuopa per tam tikrą savo komisiją (A. Sapiega, A. Lesniauskas, J. Valskis, A. Ramanauskas ir M. Norkevičienė) balsavimo blankų neprišuntė, tik pranešė, kad visa kuopa priima Konst. projektą be pataisymų.

216 os kuopos valdyba kuopos vardu pranešė prisidedanti prie didžiosios, taigi: priima projektą su pataisymais.

30 oji kuopa prisiuntė patėmijimus ir pataisymus, bet balsavimo blankos neprišuntė.

Imant tai atidžion, skaitlius narių, priėmusių projektą, yra didesnis, negu pagarsinta.

Naujai prisirašantiems prie S. L. A.

1. Kiekvienas vyriškos ar moteriškos lyties lietuvis, ar per susiziedavimą artimas lietuvių draugas, sveikas kūniškai, doriško pabūdžio nuo 18 iki 50 metų amžiaus, gali prisirašyti prie S. L. A. Ypatos virš 45 metų amžiaus negali prisirašyti prie ketvirto apsaugos laipsnio (ant \$1000).

2. S. L. A. užlaiko keturis apsaugos skyrius; galima prisirašyti į kiekvieną skyrių, mokant įsirašymą pagal įsirašančiojo amžių žemiaus parodytu būdu:

Ant \$150.00

Nuo	18 iki 30	metų amžiaus įsirašymo	\$1.50
"	30 „ 40	" „ „	2.50
"	40 „ 45	" „ „	4.00
"	45 „ 50	" „ „	5.00

Ant \$300.00

Nuo	18 iki 30	metų amžiaus įsirašymo	\$2.00
"	30 „ 40	" „ „	3.50
"	40 „ 45	" „ „	5.00
"	45 „ 50	" „ „	6.00

Ant \$600.00

Nuo	18 iki 30	metų amžiaus įsirašymo	\$3.00
"	30 „ 40	" „ „	4.50
"	40 „ 45	" „ „	6.00
"	45 „ 40	" „ „	7.00

Ant \$1.000.00

Nuo	18 iki 30	metų amžiaus įsirašymo	\$4.00
"	30 „ 40	" „ „	5.50
"	40 „ 45	" „ „	7.00

Įstojantis turi mokėti įstojimo mokestį ir vieno mėnesio rinkliavą. Pusė įstojimo mokesties eina į Susivienijimo išdą už apsaugos paliūdimą ir Susivienijimo daktarui—kvotėjui apmokėti, antroji pusė įstojimo ir pirmo mėnesio rinkliava pasilieka kuopos reikalams; iš tų tai piningų kuopa apmoka savo kuopos daktarui už apžiūrėjimą naujai įstojančių į tą kuopą narių sveikatos.

Naujai prisirašantie prie S. L. A. nariai daktarui patįs nemoka nė vieno cento, tik užsimoka įstojimo mokestį ir vieno mėnesio rinkliavą.

Kiekviena kuopa turi savo daktarą ir už apžiūrėjimą tos kuopos narių sveikatos pati kuopa daktarui apmoka, tik nauji nariai po priėmimą į kuopą turi nueiti pas kuopos daktarą bėgyje 30 dienų; to nepadarius, narys netenka įsirašymo mokesties.

Noriu atkreipti ypatingą atidžią visų kuopų viršininkų ir abelnai visų S.L.A. narių, kad taip primant naujus narius į S.L.A. nebus sunku gauti naujus narius. Niekados nereikia sakyti naujai įsirašančiam, kad jis turi užsimokėti daktarui už apžiūrėjimą sveikatos, nes ne narys moka, o pati kuopa moka daktarui iš įsirašančiojo įmokamų piningų.

S.L.A. sek.

A. B. Strimaitis.

SLA. kurapkos.

Aš visados manydavau, kad kiekvienas SLA. narys visados tur daug-mažai užuojautos tai organizacijai. Pasirodo, kad ne visai taip yra. Tarp SLA. narių dar yra atkaklių priešų, kurie, nors ir priklauso prie SLA., bet jam nė mažiausios užuojautos neparo-do. Mūsų 34 kp. SLA. pastarais laikais buvo lig ir apsnūdus, nė vienas narių tarytum nedrįso prabilti su agitacijos žodžiu į ką nors; čia pat, ant užpenčių, yt koks šešėlis slankioja kugždendams: "palaukime dar, tegul Susivienijimas sušitvarkys, tegul S—mo priešai nustos jį persekioję etc..." Na, meteliai — kiti, nariai jau vėl pradeda rūpintis S—mo reikalais; kurie pirma buvo nusikreipę į šalį, dabar vėl pradeda rūpintis SLA. Bet toli gražu ne visi. Vieniems rūpi, kad Susivienijimas augtų, kitiems — kad mažėtų. Štai per paskutinį 34 kp. susirinkimą pakalbinau tūlą vaikina, kad prisirašytų prie SLA. Paklausė manęs ir prisirašė. Bet vos savaitė prabėgo nuo prisirašymo, jis ir besakęs man: "Tai kažin, kaip tas Susivienijimas, — tu giri, o kiti peikia". Toliaus bekalbant, papasakojo man, kad tūlas N.N. (pravardžių šiuo kartu neminėsiu) išmėtinėjęs jam, kam jis prisirašęs prie SLA.: esą mokestis brangios, o naudos jokios. "Verčiau, sako, būtai prisirašęs į LSS., ten mokestis pigesnė ir bent gerą laikraštį gauni pasiskaityt" ir t.t. Tasai "agitorius" priklauso prie SLA. ir yra pirma ranka SLA. Centro išdininko, J. Skritulsko; nuolatos dirba išdininko raštinei ir SLA. gerai pažįsta. Nesuprantu tad, kodėl tas ponas N.N. pasiėmė sau šią nelemtą rolę lošti. Juk jis, užimdamas tokią vietą ir panaudodamas savo įtekmę SLA. labui, galėtų daug gero S—mui padaryti, o panašiai elgdamasis, neša blėdį. Da pirmutinis narys įstojo į kuopą pastarais metais, ir jau taip p. N.N. parūpo, kad nesidrovi priešingą agitaciją varyti. Juk jai jis jaučias save socialistu, tad ar negalėjo pasakyti: "drauge, prisirašei prie SLA., — prisirašyk dabar ir prie LSS. — tai bent busi vyras!" Bet kur tau, tai būtų "smertelnas griekas", kad toks socialistas gintų Susivienijimą. Toks prastas darbelis man primena Lietuvos kurapkas, kurios prisiima rudą spalvą, eina ant rudų kalnų, išlesinėja rugių daigus ir gana ilgai nebūna strielčiaus užtėmytos. Tokių kurapkų Susivienijime gal ir dikčiai randasi. Pas mus yra ir dar žmonių "blogos valios", kurie pasivelina meluoti ant SLA. Štai vieną sykį per susirinkimą Šv. Oaos dr tės M. Nevulis, tos draugystės maršalas, tokią prakalbą moterims pasakė: "Žiūrėkim į Rymo Kat. Susivienijimą: jis bujoja ir bujoja, o tas, ava, Lietuvių Susivienijimas nyksta ir nyksta, ir pažiūrėsit — išnyks"). Kiti gi, k. v. SLA. ex nariai, platina žinias, kad dabar S—me kas metai bus didesnė mokestis ir t.t., bet šitokie žmonės nė pusiau taip nenusideda prieš SLA., kaip tie, kurie patįs priklauso prie organizacijos, o kitiems sako, kad jokios naudos čion.

*) Nuo Naujų (1912) Metų prie SLA. prisirašė naujų narių daugiau; negu pernai (1911 m.) per ištistus metus. R e d.

nėra. Bėda su tokiais paukščiais, kurie savo lizdą dergia. 34 kp. narys *Vincas Alksninis*.

Apie atsimetėlius.

No. 8 "Tėvynės" 36 SLA, kp. papeikė politikavimus ir patarė Pildomajai Tarybai politikierius prašalinti iš kandidatų tarpo.

Taip-gi išreiškė papeikimą ir tiems lietuviams, kurie rašosi prie kitataučių organizacijų. Jiems pataria nesirašyti prie kitataučių organizacijų, nes "už mažiausį neišpildymą ar peržengimą įstatų tapsite prašalinti iš organizacijos ir liksis jūsų visi įmokėtinai, o antra — po tam gali būti vėlybas laikas grįžti prie savųjų lietuviškų organizacijų".

Aš nuo savęs pasakyčiau, kad tie, kurie rašosi prie kitataučių organizacijų, tegul sau rašosi sveiki. Juk ten eina tikrai atsimetėliai nuo lietuviškųjų organizacijų. Mat, jie lietuviškomis organizacijomis ne pasiganėdina, nes ten jie viską supranta, viskas yra vedama lietuvių kalboje; tatau jie, aiškiai žinodami visus organizacijos dalykus, ir turėdami balsą visokiame klausime, gali pilnai veikti savųjų organizacijų gerovei. Bet jiems, matoma, pristinga gerų norų, o dar tankiau ir geros valios. Tokios rūšies žmonės lietuviškoms organizacijoms priešinas ir joms kenkia. O organizacijos veikėjai, rimtos valios nariai, juos dar perspėja, sulaiko nuo priešingų darbų. Tai nieko negelbsti: jie bėga nuo savųjų. Te bėga, pasimokins pas kitataučius tvarkos ir disciplinos, kurių dviejų dalykų jie taip neapkenčia savose draugijose.

Paklausčiau, ką gero gali lietuvis nuveikti organizacijai ar tautai, prisidėjęs prie svetimų žmonių draugijos? Lietuvis tarp kitataučių nieko negal veikti; tik prisirašo ir tiek nežino, kad prisirašė. Vargais negalais dasizino ir tokius dalykus, kaip: kada jam reikės mėnesinės ir kitokios mokesčių užsimokėti. Jis čion yra visiškai nebylys, net nežino, kaip yra vedami dalykai organizacijoje, prie kurios jis priguli.

Žmonės, prisirašę prie kitataučių organizacijų, nemoka save valdyti nė prie organizacijų prigulėdami, nė be jų; jie ir užsidaro savo mintis, lyg ir kalėjimo sienose. Jiems su kitataučiais yra toli geriau "veikti", negu su lietuviams. Patapę tenais ramiais nebyliais, nieko priešingo neveiks, ir tokiam atvejui, kad ir norėtų, negali įstatymus peržengti. Bet visgi jie apsvarstys savo praeitį ir pasigailės atsimeję nuo lietuvių visuomenės.

Pažvelgkime kas da pyragai kitataučių organizacijose. Dėl paveizdos "Modern Woodmen of America" pakėlė savo nariams mokesčių praeitam sausio mėnesyje pagal Suvienytų Valstijų įstatų reikalavimą. Čia paduodų senąją mokesčių lentelę, pagal kurią nariai mokėjo ir moka, kol naujai paruoštoji mokesčių lentelė neįėjo į galę.

Dabartinė mokesčių lentelė:

Amžius.	Už \$1.000 posmertinės.
18-25	.50
26-27	.55

28-29	.60
30-31	.65
32-33	.70
34-35	.75
36-37	.80
38-39	.85
40-41	.90
42-43	.95
44-45	1.00

Sulygink: "Preliminary Announcement and Action on Rates, Taken at Chicago Meeting of Head Camp."

Nauja mokesčių lentelė:

Amžius.	Už \$1.000 posmertinės.
18	.75
20	.85
25	1.00
30	1.15
38	1.35
40	1.65
45	2.00
50	2.50
55	3.00
60	3.60

Be tos mėnesinės mokesčių narys turi mokėti po 25c. kas mėnuo organizacijos reikalams. Šitos naujos mokesčių įeis į galę nuo 1 d. gugužio 1912 m. naujai įstojantiems, tai yra tiems, kurie įstos po 1 d. gugužio šių metų. O nuo 1 d. sausio 1913 m. visi nariai turės mokėti pagal naują būdą.

Taipgi duodasi girdėti, kad kelia mokesčiai ir kitos organizacijos, kurios dar nėra jų sutvarkiusios pagal Suv. Valstijų reikalavimą. Pvzd. "The New England Order of Protection" pakėlė nariams mokesčių, tik neteko man matyti ir sulyginti.

Žinom, kad augščiau minėtose organizacijose rasis ir lietuvių, tik nežinia, ko jie tyli, ko snaudžia? Kaip įstatai įeis į galę. — bus per vėlu: nė protestai negelbės. Mat, jie su angliais, o ką su jais bepadarysi? Kentėk ir — viskas.

"The Modern Woodmen of America" pakėlė mokesčių ne seime, tik susirinkime; kadangi tiesos to reikalauja, tad nė seimai nė nariai nesulaikys: turi kelti ir atliktas kniukis! 1914 metuose, reikia tikėtis, visos organizacijos turės priimti lygias mokesčių; nėra abejonės, kad ir mūsų brolis, SLRKA, turės progą patyrti, kad šįmet giedamas "sursum corda" mums, už metų-antrų pavirs į "Liberate me Domine" jiems patiems.

J. F. Juozunas.

Peržvalga.

× **Dinamitas pas lietuvius.** "Draugas" ir "Darbininkų Viltis" rašo, kad Scrantono lietuviams, apvainikuodami savo bylą dėl parapijos turto, panaudoję dinamitą. "Draugas" sako, būk bombą padėję "štiu-piniai", tie patys, kurie atėmė bažnyčią iš po vyskupo Hobano ir pavedė lenkų vysk. Hoduro globai;

bomba, anot "Draugo" buvus padėta tarp klebonijos ir bažnyčios; korespondentas nori pertikrinti skaitytojus, būk parapijiečiai norėję "išvaryti iš šio svieto" savo kleboną kun. Kurą.

"Darbininkų Viltys" visai ką kitą skaitome, kad dinamitas padėta ne tarp bažnyčios ir klebonijos, o tarp bažnyčios ir parapijos namelio, kuriame gyvena lietuviai Jurkus, dabojęs bažnyčią. Sužeistų negi užmuštų nebuvo, tik "išteškėjo langai" bažnyčioje ir tame name, kur tuomi laiku buvo susirinkęs burelis žmonių. Toliaus "Darb. Viltis" rašo:

"... Buvo užsakyta ant to vakaro susirinkti globėjams bažnyčios ir kun. Mickevičiui ir niekšų norėta visus sykiu užmušti ir bažnyčią sugriauti ir bus pabaigtas darbas.

"Per atidarymą bažnyčios 25 vasario tą pat dieną kun. Kuras.. sakė, kad Scrantoniečiai neilgai džiaugsis minėta bažnyčia, tiksliai, sako, pasidarys iš jos pelenų ir smalos krūva..."

"... Gerą pavyzdį duoda kun. Kuras visiems lietuviškiems kuningams. Jo pamoksluose nieko daugiau neišgirsi, kaip tiksliai keiksmus, pliovones, prakeiktus šėtonus, šėtono sėklą ir tt."

Iš viršiaus privestų žodžių galima spėti kun. Kuro šalininkus norėjus atkeršyti už atėmimą bažnyčios iš arių vyskupo globos. Bet ir kerštas nežmoniškas. Nejau tatai daroma Dievo garbei, kurios dėlei mūsų kuningai keikia tuos žmones, kurie nešoka pagal kuningų dūdelę?

× **Lietuva tamsybėj.** "Viltis" minėdama apie Kauno "Saulės" draugijos susirinkimą, praneša, kad Kauno rėdyboje randasi 130 tūkstančių vaikų, nelan kapčių mokyklas. Valdžia steigianti kas metai po 60 mokyklų, o jų reikia 1.300, kad sutalpintų visus tos "bemokslus" vaikus. "Saulės" valdyba užgyrusi pleną "Saulės" namams, kurie apsieisį į 114 su viršum tūkstančių rublių; truksta 70 tūkstančių. Kauno gubernatorių pavelijęs rinkti aukas tam tikslui. Akyva tai, kad per pastaruosius dvejis metus "Saulė" neįsteigusi nė vienos mokyklos.

Kritikuojama statistikos blankos. LSS. paskelbė statistiką ir išsiuntinėjo visiems nariams tam tikras blankas, kurios reikia išpildyti ir sugrąžinti centro sekretoriui. Šios statistikos blankos nepatiko p. J. Baltrušaičiui, kurs ir kritikuoja jas "Kovoje" (N11), straipsnyje "Mūsų betvarkė". Kritikuoja "prisiėgą", kuri yra paduota pradžioje blankos ir tai, kad už neišpildymą blankos pažadama LSS. nariams... **i š b r a u k i m a s.** Tikrai belieka nusistebėti iš to didelio blankos autorių demokratiškumo, kuriuo per augo net ir SLA. iš 1911 m. pradžios. P-as J. Balt. pataria tuoj paskelbti nariams, kad nieks nesirašytų ant blankų pavardės, nesa kas būtų, sako, jaigu "...koks Rusijos šnipas sugriebtų" gerai pripildytą tokią blanką? Pataria taipgi pranešti, kad nieks ne bus išbrauktas už neišpildymą. Bet-gi tas p. B. patarimas lieka patarimu, o oficiališkasis įsakymas, parašytas ant blankų, pasilieka galėje.

Naujas sumanymas. Lietuvių visuomenei p. Jurgis J. Luben, architektūros studentas, paduoda sumanymą dalyvauti visasvietinėje parodoje, kuri rengiama ant "Pacific Coast" (Pacifiko Pakraščio)

ir bus atdaryta 1915 metuose. Sumanymas jau pagarsinta "Katalike" ir "Vien. Lietuvninkų".

Paroda bus laikoma mieste San Francisco California, tai yra vienam iš didžiausių miestų ant Pacific pakraščio, devyniolika šimtų penkioliktai metais (1915 m.). Pati svarba parodos uzima vietą užbaigiant Panamos kanalą (Panama Canal), kuris suvienys du didmarius perkasu ir sutrumpins komercijos susinešimo kelius tarpe Rytų ir Vakarų ant tūkstančių mylių aplink pietinę Ameriką. Tai, kaip žinoma istorijoje, bus atliktas vienas iš didžiausių darbų inžinierijos dirvoj. Todėl, žiūrint iš to atžvilgio, nebūtų apsirikimo tariant, jog tai bus viena iš didžiausių visasvietinė paroda, kokia kada sviete buvo iki šio vėliausio laiko.

... Skirtinga bus ir laiku, negu būvę kada pirmiaus parodos, nes trauksis nemaziau, kaip devynius mėnesius, o gal ir visus metus; tas priklauso nuo klimato ir šalies. Kaip žinoma, Californijoje žiemos kaip ir nėra ir tokiu būdu duos progą tęstis kad išiskus metus, taipkad leis žmonėms pasirinkti tam tinkamą metlaikį parodos aplankymui.

Priminęs Paryžiaus parodą, kurioje dalyvavo lietuviai, autorius ragina visuomenę pasirūpinti išrišti klausimą: "ar mes dalyvausime visasvietinėje parodoje 1915 metais?" Pats atsakydamas į tą klausimą tvirtinančiai, pasako, jog lietuviai, dalyvaudami būsimoje parodoje, negalės pasiganėdinti mažu skyriumi, kaip tai buvo "Paryžiuje, bet turės pasistatyti sau atskirą namą paviljoną. Baigdamas straipsnį, autorius pataria didžiomsios mūsų organizacijoms, Susiv. Liet. Am., T. M. D. ir kitoms apsvartyti tą klausimą savo seimuose.

× **Apleidžia** Pittstono parapiją kun. Kaupas, "Draugo" redaktorius; jo vieton ateinaš kun. Vizgirda, kuriam ateinant žmonės maną paduoti savo išlygas sulig vidurinės tvarkos parapijoje. Gal būti kad su šia permaina klebonijoje įvyks permaina ir "Draugo" redakcijoje.

Ten Tėvynė!

Ten tėvynė man yr' brangi,

Kad ir toli užu jūrų.

Į tą kraštą kasdien žiūriu,

Už vis myliu tą padangę.

Tenai saulė daug šviėsesnė.

Naktį žvaigždės žiburioja

Ir mėnulis plevesuoja...

Tenai šalis daug ramesnė.

Ten vėjelis pučia mielas:

Vargšui alsį atgaivina,

Širdies skausmą panaikina.

Užtai ramu ten per dienas.

Nėr ten kalnų labai augštų,

Ugnekalnių rūkstančiųjų,

Nematysi, kaip Vėzųjų,

Kad debesų nosis lūžtų.

Ten miškuose paukščių pilna:

Vieni čiulba, kiti gieda;

Per giružę aidas rieda;

Neperstoję visą dieną

Upės teka, srauniai šniokščia

Ir upeliai teška, bėga.

O pakrantėm's antįs klega,
 Žąsįs girga, kitos rėkia...
 Tarpe krūmų, ganykloje,
 Ganos' bandos gyvulėlių...
 Dūdos skamba piemenėlių...
 Šiemi jaučiai čia muruoja.
 Ten laukeliai užusėti
 Rugiais, kviečiais, vasaraju.
 Varpos mirga tik nuo vėjų —
 Kaip malonu yr' žiūrėti!
 Žalioj' pievos, žalioj' lankos,
 Kvepia oras nuo žiedėlių,
 Nes ten pilna dobilėlių,
 Kvep' ramuniai ir vosilkos.
 Tenai broliai laukus aria,
 Kaip užauga javus pjauna,
 Iš to maistą visi gauna,
 Už ką Dievui ačių taria.
 Nors ten triobos yr' medinės,
 Bet kiemelius' žalioj' medžiai,
 Mirga sodai ir darželiai
 Nuo senų senos galdynės.
 Ten broleliai ir sesutės —
 Savo kalbą jie vartoja, —
 Mūs' tėvynę apdainuoja,
 Kiek pramokę nuo motutės...
 Mūsų tėvų kraštas tenai,
 Nuo senovės lietuviškas —
 Taip ir miela tenai viskas,
 Nes ten gentįs ir kaimynai...
 Traukia, tartum čia galybė...
 Kas galėtų apsaityti,
 Kaip būt' linksma mums gyventi,
 Jai turėtum mės liuosybę!
 Nereikėtų mums klajoti
 Kitų kraštuos', labai toli,
 Apleist' tėvus, tikrą brolių,
 Duonos jieškant, vargą kloti!
 Taip, šalelė ten gimtinė,
 Dėlto mylim, kaip motutė!
 Iš ten kyla mums saulutė,
 Ten Lietuva, ten tėvynė.

A. Linkus.

Lelija.

(I š u ž r a š ū).

Visi mūsų miestelio žmonės pažįsta poniją Mostaitienę. Ne tiek ją žino dėl to, kad ji Mostaitienė, ar dėl to, kad jos bijosi ponas Mostaitis, suprask jos vyras. Ne dėl tų priežasčių mės visi pažįstame poniją Mostaitienę, tą darbščią visuomenės veikėją. Jinai, matot, atsižymi tuomi, kad ji visur — pirma, ir, kas įstabiausia, visur dera, visam kam tinka. Mano tėvelis, mėgdavęs daryti palyginimus, kalbant apie žmones, pasakytų apie poniją Mostaitienę, kad "ji dera ir prie tončiaus ir prie rozončiaus".

Dėlei to mės visi ją pažinome. Ir ji visur būdavo pirma. Chorelis susidarė — žiūrėk, ponia Mosteikienė, buvus-nebuvus, o jau to choro užmanytojų ir vedėjų tarpe. Ne bile kur, bet pirmųjų eilėje ir tai visų pirmųjų pirmoji. Rengiama koks teatrėlis — ponia Mosteikienė ir čia besimokinanti rolę kokios nors įsimylėjusios merginos, kuriai jau dagriso rūtų vainikėlis. Berods ji ir iš stuomens ir iš liemens greičiaus tikty į uošves, ar, geriausiam atveji, į piktas-storas gaspadines. Bet ne — ji pirmųjų pirmoji. Ar surengs kas prakalbas, parsikvies kurį nors mūsų garsiųjų kalbėtojų — ponia Mostaitienė tyč! ir sėdi salėje pirmoje eilėje ir pirmoje vietoje. O kuomet, kalbėtoji paskelbus savo oratorišką parodiją (tankiausia taip atsitinka su garsiausiais), susirinkimo vedėjas kviečia publiką daryti užklausimus — ponia Mostaitienė — saugok sviete, nesidairydama, — pašoka nuo pirmutinės vietos pirmoje eilėje ir užklausia. — o ji klausia "iš bajoriško", truputį per nosį: — O ką kalbėtojas mano apie tokį (čia paminėjama dalykas), kitokį ar anokį dalyką?..

Žinoma, kalbėtojas aiškina klausiamąjį dalyką, kaip supranta, anot tos senos žmonių pasakos: šoka kaip moka. Gi paskui susirinkimo vedėjas — pas mus visada ir visur susirinkimus veda ponas Balda, plikas, storas ir raudonas saliuo ir svetainės savininkas — ir užklausia:

— Ar ponia Mostaitienė pasiganėdino paaiškinimu?

— Taip, ačiu... — atsako užklaustoji. Tankiai ji pati nesupranta ką klausia, nė kas jai aiškinama. Sulyg kalbėtojų — atleiskite, jai kurį pirštu bastelsiu, — retas jų tesupranta, ko klausia ir ko nori ponia Mostaitienė. — Matot, ji visur ir visada pirmoje eilėje ir pirmųjų pirmoji.

Tokios tai, maž daug, būta mūsų ponios Mostaitienės. Niekas su ja nesibarė: ji buvo lipšni, o jos meilumas — lyg ir to žvirblėlio: čir-čir-čir—čiur-čiur-čiur... Kas su tokiu žmogum barsis? Jai bent koks mulkis, nepažįstas etikos ir etikėtos. Apie pletkas, tą nelaimingąją mūsų kaimelių epidemiją, nelabai tesirūpino ponia Mostaitienė. Nebe to, kad neužsuktų pakeliui pas vieną-kitą kaimynę; svarbiausi jos tema: žmonių žiaurumas, nepagodojimas žmogaus, apšmaiza apleistųjų ir kankinamųjų moterų ir tam lygiai. Ji skaito mūsų laikraščius; kaip kada ir referatus, būtent paskaitas, rašo, tik niekas mūsų dar nėra girdėjęs ją skaitant ar referuojant. Ji tikrai rašo. Mat, žmonės yra žiaurūs, negalės jos suprasti, nė-gi neapvertins talento.

Tatai ponia Mostaitienė gyvena mūsų mieste, veikė visur, visada ir visaip. Ir viskas ējo gerai, kaip iš pypkės: nė barnių nebuvo, nė nesusipratimų.

Sakoma yra, kad nėra to dalgio, kurs nēpasibučiuos su akmeniu. Taip pat ir čia atsitiko.

Mūsų geras viengentis, krautuvninkas Šičkus vedė iš kito miestelio moterį. Mėrgina nei liepa: daili, laiba, augšta. Ir veidelis meilus, ir apsiėjimas švelnutis. Per trumpą laiką ji užkerėjo visus: visi ją my-

lėjo, ir savos sesers — moteris ir vyrai — broliai. Ar ją mylėjo ponis Mostaitienė — nežinau, o ir kas gali pažinti kito žmogaus slėpiningus jausmus! Tik pasirodė, kad ponis Mostaitienė eina toliaus, taip sakant, į antrą vietą. Šičkienė nejučia paėmė primą: susirinkimuose, vakarose, baliuose, net ir prakalbose.

Reikia numanyti, kad ponis Mostaitienė visa tai jautė. Gal ir krintosi dėlei tų dalykų.

Šičion va ir užsoko, taip sakant, dalgis ant akmens.

Pas mus buvo parengtas balius. Žinote, lietuvių (jai norit, tai ir lietuviškas, kaip kam tinkama) balius, kur geriama, užiama, rūkoma, keikiama, šokama, vėl geriama, užiama, o tankiai ir... susipešama. Palei sieną, kampe, susėdo kelios įžymesnės mūsų miestelio moteris. Buvo ten ponis Mostaitienė, ponis Šičkienė, ponios Baldienė, Gurklienė ir dar kelios. Besišnekučiuojant, ponis Šičkienė visai netikėtai ir atsiliepė:

— Aš manau, kad mes, moteris, turėtume įkurti mūsų miestelyje moterų klubą... Visur tokie klubai yra...

Neiškentėjo ponis Mostaitienė: ji vis dar manė save pirmą pirmą esant.

— Tai ne naujiena: dar pernai aš buvau sumanius tokį klubą... Ir referatą rašau: apie namų ekonomiją...

Šičkienė nudavė negirdėjusi tų Mostaitinės žodžių.

— Mes rengsime susirinkimus, — aiškino savo užmanymą Šičkienė, — vakarienes, paskaitas...

— Gerai, aš pritariu. Kiek mokėti? Tuojaus ir užsimokėsiu! — pašoko ponis Baldienė. Taip, mat, patiko jai sumanymas.

Ne jai vienai patiko. Pritarė ir kitos. O pas mus, ypatingai mūsų miestelyje, tik pabandyk ką nors sumanyti, jau ir įsikūnijo sumanymas. Ar jis ilgai gyvuos — neklausk, nes mūsų veikėjai viską pagimdo, taip sakant, nedanešioję.

Suorganizuota moterų klubas. Ir įsteigiamoji vakarienė parengta. Vakarienėn užkviesta daug svečių: visi vietiniai inteligentai susirinko. Buvo ponas bankierius atėjęs kad ir prieš pat pabaigą, tarytum koks dvarponis į bažnyčią. Be šito mūsų miestelio tūzo buvo ponis banko raštininkai, abu salūnininku, Balda ir Kurklelis, buvo ponas Šičkus su Šičkiene, buvo ponis Mostaitienė su Mostaičiu, kurs atėjo jau įkaušęs: žinojo, kad moteris abelnai, o jo moteris ypatingai, kovoja už blaivystę. Daug svečių buvo, ir nesurokuosi.

O kaip ėmė kalbas laikyti — svielti tu manol! Visi, tartum susitarę, tik giria ir giria moteris ir linki jų klubui ilgiausių metų. Po tam imta svarstyti: koks tinkamiausias draugijai būtų vardas. Visi ir visos priėmė pono bankieriaus įnešimą: "Rūtos Klubas". Visiems patiko tautiškoji žolelė.

Šičion netikėtai ir įvyko tai, ko niekas nesitikėjo.

Viena moterų, ir vardo nepamenu, užsilipo ant estrados ir sentimentališkai, akutes primerkdama, noselę pakreipdama, ėmė kalbėti. Nors sutrumpinus paduosiu čion jos kalbą, kad ateičiai užsiliktų:

— Mielos seseris ir broliai. Ir tikrai, ar mes nesame seseris ir broliai? Męs klubą pagimdėm, jūs atėjot jį pakrikštyti...

— Tai kumai, o ne broliai! — sušuko ponis Baldienė.

— Tamsta ne vietoj atsiliepei! — atkirto vakarienės pirmininkė, ponis Mostaitienė, sėdėjusi greta ponios Šičkienės.

— Ki ki ki ki... — sukvatojo kelios trumpajupės panelės.

O kalbėtoja, nepaisydama netikėtos pertraukos, tęsė toliau:

— Įkurimas mūsų mieste moterų klubo — tai dideliai svarbus visoje mūsų historijoje faktas... Ir reikia jis pažymėti koku nors ypatingai gražum būdu... Aš paduoju susirinkusioms seserims ir broliams apsvarstyti šį mano sumanymą...

— Tai tau, šunytė, dešra! — pasipiktinau. — Pats klubas dar iš sumanymo vystyklų neišsirutuliavo, o jau nauji sumanymai kyla. Nutylėjau ir klausiaus toliau.

— Mūsų klubas, kurs dabar vadinasi "Rūtos Klubu", turi parengti koncertą... su šokiais. "Klumpakojų", "Suktiniu", "Aguonėle", "Našlu", ir taip toliaus, reiškia. O ant scenos išeis jauna, baltai pasirėdžiusi, mergelė su balta lelija rankose...

Jautėsi, kaip visa publika klausė, kvapą užėmusi. Kalbėtoja, priėjusi prie lelijos, dar sentimentališkiau merkė akutes.

— Toji mergelė padeklamos gražias eiles apie leliją, kaip ji dygo, kaip augo, kaip žydėjo...

— Kas, ar mergelė? — vėl sušuko ponis Baldienė. O jauniklės trumpajupės vėl pasileido ki-ki-tuoti.

— Reiškia lelija... kaip visi ja gerėjos... O toji lelija — tai "Rūtos klubas"... O paskui ta pati mergelė prieis prie klubo sumanytojos ir paduos jai leliją...

Ir čia įvyko kasžinkas tokio pasibaisėtino. Sunkū ir atvaizdinti. Baisu net ir tam, kas ten nebuvo ir to viso dalyko matyte nematė.

Kaip tik kalbėtoja pasakė: "ir paduos jai leliją", ponis Mostaitienė kumštelėjo ponį Šičkienę į pašonę ir tarė:

— Juk aš pirma sumaniau...

Koks tai nelabas priešgimimo vėjas paputė ponis Šičkienei į akis. Ši atkirto:

— Ne jūs, o aš.

— Ne, aš! aš pirma sumaniau! — karščiaus užsiginčio ponis Mostaitienė.

Kalbėtoja toliaus aiškino savo sumanymo programą, kaip toji mergelė prieis, ką sakys ir kaip visa tai bus gražu. Publika jau nebeklausė. Visi žiūrėjo į ponis Mostaitienę ir Šičkienę. O šiosdvi tikrai jau pasišiaušė.

— Ne tamsta, o aš! — karščiaivosi ponia Šičkienė.

— Kur čia tau! Matai, kokia mandri!

— Meldžiu netūkoti, aš tamstai ne tu!..

— O kas? o kas? Ponia! Matėm ir geresnes!

Kaip bematant ponios ir susibarė. Begalo susibarė. Nežmoniškai.

Ir ar žinote, kas iš to išėjo? Na, mūsų "Rūtos Kliubas", kurs jau užgimė ir apsikrikštijo, tučtuojaus pasimirė dėl kokios tai baltos lelijos, kurios visai ir būti nebuvo. Taip ir dingo liūdnos atminties "Rūtos Kliubas".

14.III.1912.

K. Vairas.

Graikų galvočius Diogenes.

(Kusiškai parašė Biriukov).

II.

Diogenas tampa Aristofeno mokinium.

Visuose laikuose ir pas visas tautas buvo išmincingi žmonės, mokinę kitus, kaip reikia gyventi. Skaitydami apie juos, mes tankiai pamirštame, kokiais vargais, kokiomis kūno ir dvasios kančiomis jie pasiekė tą teisybę. Mums rodosi, kad tie mįslingieji ir užgimė mįslingiais, o kartais net pavydas ima, dėlko ir mes tokiais neužgimėm. Gi tuom tarpu, tankiausia, tų žmonių kūdikystė ir jaunos dienos audrose parėjo, visai nepanešėjo tam, ko jie paskui mokino. Ir kuomet mes apsipažįstame su jų gyvenimu, tad ir pradėdame suprasti, kiek jie turėjo padėti sunkaus triūso, iki atrado tikrąjį kelią ir nuėjo tuo keliu. Štai dėlko naudinga yra susipažinti su jų istorija. Skaitydami ją, mes suprantame, jog mūsų gyvenimas yra geras arba negeras ne nuo to, kokiais mes užgimėm, bet nuo to, ar ir kiek mes norėjom ir stengėmės save patobūlinti.

Taip buvo ir su Diogenu.

Jis gimė mieste Sinopas, ant kranto Juodųjų marių, 414 m. prieš Kristų. Dabar tasai miestas priklauso turkams; tuomet jis buvo graikų miestas. Ten gyveno graikai, išsikraustę iš savo tikrosios tėvynės. Dabar Sinopas yra mažas ir purvinas miestelis, o Diogeno laikuose jis buvo labai gražus ir vedė plačią prekybą. Diogeno tėvas, Icesijus, buvo tame mieste bankieriumi, arba mainininku, ir turėjo nemažą piniginę apyvartą.

Prie pinigų esant, žmogus lengvai gali pasigadinti. Didelė, mat, pagunda. Už pinigus viską gali nusipirkti. Jokių kliūčių nėra. Daugelis žmonių per pinigus galą sau gavo. Tatai ir pas Icesijų ilgainiu pradėjo nebeužtekti pinigų jo prasimanyams. Išmoko jis tuokart pats dirbti pinigus. Tėvą pasekė sūnus ir jiedu abu dirbo falšivus pinigus. Vienok neilgai jiems dviem tesisekė taip vesti savo reikalus. Jiedu koku tai būdu nuskriaudė savo darbininką, ir tas pranešė valdžiai apie jų dviejų klastas. Valdžia sugavo juos prie pinigų dirbimo. Tėvą

įtrėmė kalėjiman, kur jis ir pasimirė, o sūnus pabėgo iš savo miesto.

Tuo metu Diogenas jau buvo suaugęs vyras. Jis išėjo tranqyties po įvairius miestus, šiaip-taip prasi-maitindamas darbu; liuosomis valandomis jis mąstė, ar taip jis gyvena, kaip reikia gyventi, ar ne.

Daug minčių daužėsi jo galvoje ir sunku buvo jam pačiam jas susekti; o su kuo liuob pradės šnekėti,—niekas jam nepagelbėdavo. Vieni jo nesuprasdavo, kiti išjuokdavo, tretį pasigailėdavo ir tardavo: "Nebus iš jo naudos,—jo protavimas jau ir patį protą peraugo."

Vienok Diogenas jautė, jog tie žmonės taip kalba dėlto, kad patįs negyvena kaip reikia ir patįs nežino, kame yra teisybė.

Su tokiais mintimis Diogenas atkeliavo į Athėnas. Jis dar ir pirmiaus buvo girdėjęs, kad tame mieste gyveno mįslingieji Sokratas, mokinę svieta, kaip žmonės turėtų gyventi. Jis girdėjo taip-gi, kad tas žmonių mylimas mokytojas, neįtikęs valdonams ir teisėjams, pasmerkta mirčiai, kaip koks prasižengėlis, ir kad dabar Sokrato mokiniai mōkina žmones. Diogenas ėmė klausyti jų mokslo. Ir labjausia patiko jam išminties vyras Antisfenas.

Pas Antisfeną tuo metu sumazėjo mokinių skaitlius. Jiems pasirodė sunku išpildyti tai, ką liepė jiems mokytojas; prie to ir pats Antisfenas liūdėjo ir sielvartavosi dėl savo mylimo mokytojo Sokrato, kurį dar neseniai pražūdė žmonių piktumas ir pavydas.

Tuo laiku tad Diogenas ir atėjo pas Antisfeną.

"Štai ir tas, pamįslijo sau Antisfenas,—atėjo pasiklausytų senio vien dėlto, kad pats neturi ką veikti. Pavarysiu aš jį".

— Ko tu čia atėjai pas mane?—rūsčiai paklausė jis Diogeną.

— Mokytojau, aš atėjau paklausytų tavo mokslo; noriu teisingai gyventi?

— Eik sau, eik! Man nereikia nieko! Jūs visi esate neištikimi žmonės, palikite mane vieną.

— Aš nepasitrauksiu nuo tavęs, mokytojau.

— Šalin!—sušuko Antisfenas ir užsimojo ant Diogeno su lazda.

— Mušk mane, bet žinok, kad girioje dar neišaugo toks tvirtas pagalys, kurs galėtų pavaryti mane nuo tavęs; mušk, bet mokink mane,—tarė kietai Diogenas.

Antisfenas nuleido lazda, ir jo veidas nušvito džiaugsmu.

— Mano drauge,—tarė jis,—apkabink mane ir atleisk man! Dabar aš matau, kad tu pakėlei sunkius datyrimus; tu netik esi jaunas ir tvirtas kūnu, bet esi tvirtas ir savo dvasia. Neapleisk manęs, pagelbėk man. Sykiu jieškosiva teisybės ir parodysiva ją žmonėms.

Ir jiedu apsigyveno drauge.

Kuomet Diogenas atėjo į Athėnas, tad jis dar turėjo šiek tiek pinigų. Neilgai telaukdamas, jis visus savo pinigus išdalino pavargėliams. Išpradžių jis turėjo net ir vergą vardu Manes. Syki Diogenas

papasakojo Manes'ui, ką pats girdėjęs pas Antisfeną, ir ėmė prikalbinėti jį gyventi pavargėlio, arba ubago, gyvenimu. Vergui nepatiko toks gyvenimas, ir jis pabėgo nuo savo pono. Po tam Diogeną pasitiko vienas jo pažįstamų ir sako:

— Dėlko tu neįieškai Manes'o? Pranešk miesto vyriausybei, jie sujieškos!

— Kam?—atsakė Diogenas:—Jai Manes gali apsieiti be manęs, dėlko-gi aš negalėčiau be Manes'o apsieiti? Tegul sau sveikas vaikštineja.

Diogenes vis mąstė, kaip čia sutvarkius gyvenimą taip, kad niekada niekam bloga nedaryti, — kaip paversti savo gyvenimą į džiaugsmą, o ne į vargą. Kokiu jis ikišiol buvo. "Jai man bus gera,—mįslijo jis— tai ir kitiems aplink manęs bus gera".

Tuom tarpu Athėnose užstojo metinė šventė. Tą dieną susirinkdavo tenai daug žmonių ir visą dieną linksminosi įvairiomis parodomis ir žaislais, o visą naktį puotavo ir džiaugėsi. Diogenas nedalyvavo šventėje, ir tą naktį, pavalgęs avižinio kisėliaus, gulėjo, prisidengęs ploščium, ramiame miesto plečiaus kampelyje. Jis žiūrėjo į triukšmingą nieko nebojančią minią ir svarstė savo gyvenimą.

"Štai,—mįslijo jis,—žmonės džiaugiasi, per dieną visoko prisiziūrėjo ir prisizaidė, o dabar eina į smūkles. Ten jie prisigers ir prisivalgys visoko iki sočių. Dėlko ir man negyventi taip, kaip jie visi gyvena? Dėlko aš atsiskyrčiau nuo jų visų ir noriu kitaip gyventi?"

Ir apniko jį abejojimas, ar ištikimų jis taip gyvena, kaip reikia? Staigu kažkas sušnabzdėjo jo ploščiuje; jis apsidairė; pamatė pelę. Pribėgo ji prie jo bliūdėlio ir valgė jo kisėliaus liekanas. Diogenas pažiūrėjo int į ją, pasidrausino ir tarė pats sau: "Apie ką tu mįsliji, Diogene? Štai toji pelutė pasiganėdina tavo maisto liekanomis, o tu, protingas gyvūnas, liūdi dėlto, kad neguli, apsirijęs ir nusigėręs, ant minkšto patalo ir gražių kilimų!" Tokiomis mintimis pastiprino save Diogenas abejojimų ir nusiminimo valandose. Ir netrukus jis visai pasiliovė abejoti su lyg teisingumo to kelio, kurį sau apsirinko.

Išminties grudeliai.

(Iš Emmanuelio Xanto).

Ar gali būti kas-nors bjauresnio negu tai, kad tik ką įžengusiems šin pasaulin vaikams tuojaus pradėdama pasakoti apie kitą pasaulį?

Svarbiausia yra tai, kad vyras darytų tobulesnis, kaipo vyras, o moteris, kaipo moteris; kitais žodžiais sakant, kad priešastis, patraukiančios lytį prie lyties veiktų sulig gamtos įtatumų ir darytų vyrą dar tobulesniu, o moters ypatybes dar gražesnes. Jai atvaizdinti visa tai kraštūtiniam pavidale, tai vyras, puikus iš savo nuopeinų, turėtų pasakyti: *jai tamsta manęs ne myli taip kaip aš tamstą myliu, tai aš priversiu tamstą, kad gerbtum mane.* O

moteris, įsitikrinsi savo patraukiančioje galybėje, turėtų pasakyti: *jai įs dvasioje neupvertinate mus lygū augštai, tai męs priversime įs, kad mus mylėtumet.*

Niekados nėra vėlu patapti protingu ir išmintingu. Bet jai supratimas ateina per vėlai, tai daug sunkiau yra jį įvesti į veikmę.

Męs gyvename disciplinos, kultūros ir civilizacijos gadynėje, bet toli gražu ne doros gadynėje. Prie dabartinio žmonių gyvenimo aplinkybių galima pasakyti, kad valstybių laimė auga drauge su žmonių nelaimėmis! Ir klausimas yra, ar męs nebūtume laimingesni, jai pas mus nebūtų visos tos kultūros, negu dabar? Nesa kaip galima padaryti žmones laimingais, nesistengiant padaryti juos dorais ir išmintingais?

Tai, kad aš neturiu ką-nors gero, ką norėčiau turėti, daug lengviau pakeliama, negu tai, kad jau neturiu to, ką turėjau.

Mirties juomažiausia bijosi tie žmonės, kurių gyvenimas turėjo juodidžiausią vertę. R.

Mūsų chronika.

Žinios apie darbus.

CENTURY, W. VA. Darbai eina negeriausia; visų dienų neišdirba. Be darbo žmonių nėra. Kas su užveizetojais moka atsakančiai apsieiti, tas turi geresnį darbą.

PAINSDALE, MICH. Darbai šiuom kartu eina gerai, ir uždariai neblogiausi. Už 10 val. darbo moka po \$2.50.

MINNEAPOLIS, MINN. Darbai — visai silpnai eina. Daug vietinių darbininkų darbo negali gauti. Čion yra keli malūnai, kelios aliejaus dirbtuvės, viena vilnionių išdirbinių, foundres, 3 stalų dirbtuvės; vienos jų stovi uždarytos, kitose-gi dirba po 3 ir 4 dienas savaitėje.

KANADOJE dabar tiesiama geležinkelis "Transkontinental", prie kurio įvairios kontoros ir agentai kalbina darbininkus ir iš kitur. Uždariai labai menki, išnaudojimas didelis, pragyvenimas sunkus. Ne-partartina čia važiuoti.

WESTFIELD, ILL. Darbai sumažėjo; tiktai geležies dirbtuvėse dirba pilną laiką, kitur tik 5 dienas savaitėje, po 9 val. kasdien. Atvažiavusieji iš kitur darbo negali gauti.

GILBERTVILLE, MASS. Darbai eina pusėtinai. Žmogui, atvažiavusiam iš kitur, sukalančiam angliškai, nesunku gauti darbo.

ORANGE, MASS. Darbai eina sunkiai. Dirbama tik po 4 ir 5 dienas seivateje. Ateiviai negali gauti darbo.

PITTSBURGH, PA. Iki šiol darbai ejo vidutiniškai: dabar sumažėja. Darbas nepaprastai sunkus; amatninkai vidutiniškai gali uždirbti nuo \$2.50 iki \$5.00.

E. ST. LOUIS, Ill. Visuose dirbtuvėse darbai maža, ypatingai gyvulių skerdyklose.

Paskaitos, prakalbos ir tt.

SO. BOSTON, 3 d. kovo, D. L. K. Keistučio parengta prakalbos su deklamacijomis.

BROOKLYN, N. Y. Apšv. Dr. stėje ir 19 L.S.S. kuopoje 10 d. kovo V. K. Račkauskas skaitė: "Thomas More ir jo Utopija." Ten-pat 16 d. kovo kalba S. Michelsonas.

NEW YORK, L. U. Kliube 17 d. kovo skaitė V. K. Račkauskas: "Diogenes, jo gyvenimas ir mokymai."

GRAND RAPIDS, Mich., T. M. D. parengta prakalbos. Kalba J. Dementis ir L. Braškis.

MONTELLO, Mass. Mokslo Draugystė 3 d. kovo surengė prakalbas; kalbėjo K. Caupa, A. Dembinskas, P. Baltrėnas ir A. Baronas.

CHICAGO, Ill., kovo 17 d., Aušros svetainėje dras A. K. Rutkauskas skaitė prelekciją temoje: "Svaiginamieji gėrimai."

S.L.A. kuopos rengia prakalbas: Philadelphijoje — kalbės S.L.A. prezidentas p. Živatkauskas, Pittstone, Pa.—dras Jonas Šliupas, Union City, Conn. (23 kovo) ir Waterburyje, Conn. (24 kovo) — V. K. Račkauskas.

Teatras, koncertai ir tt.

MONTELLO, MASS. 9 d. kovo vietinė teatr. kuopa "Viesula" statė ant scenos: "Penktas prisakymas" ir "Kerštinga Meilė."

BROOKLYN, N. Y. 19 L.S.S. kuopa 16 d. kovo buvo pastačius K. Jasiukaičio "Iarsą": "Svečiai nebuvėliai."

CHICAGO, Ill., Dramatiškas L.S.S. kuopų Ratelis 19 d. kovo statė 5 aktų ir dviejų paveikslų K. Jasiukaičio dramą: "Prisikėlimas."

ROCHESTER, N. Y. šv. Cecilijos choras 18 d. vasario parengė koncertą ir statė ant scenos komedijėlę: "Tiktai niekam nesakyk."

ATHOL, MASS. Teatrališkoji "Aido" kuopa 10-II statė ant scenos dvi komediji: "Dėdė atvažiuo" ir "Audra giedroje."

Lietuviai Amerikoje.

Redakcija pasilieka sau tiesą trumpinti ir taisyti korespondencijas.

Seelyville, Ind.

Lietuviai Seelyviečiai norėtų ką gerą nuveikti, bet neturi gerų vadovų, neturi pamokintų vyrų, kurie vestų gerais keliais ir naudingais darbais. Niekas nepadėda mums našlaičiams; neturim atsakančios svetainės, neturim kur susieiti, pasikalbėti broliškai apie savo reikalus ir darbus.

Gaila žiūrint į mūsų lietuvių pulkelį; leidžiame

brangų laiką dykai be jokios naudos. Tik vienintelis mūsų džiaugsmas, kad turime vartotojų draugystelę, arba kooperaciją, kuri vis auga, nepaisydama priešų, einančių priešais naudingą sumanymą ir gerą darbą.

Turime čion S.L.A. kuopą, kuriai patarčiau ką naudingo veikti. Užėjus gavėnei, galima surengti kad ir prakalbas; manau, kad tai neliktų be naudos. Mažu gautume naujų narių į savą kuopą, nes per prakalbas ne vienas supras, kad yra naudinga prigulėti prie mūsų Susivienijimo. 201 kuopos ir kitų kuopų nariai turėtų tai daryti juotankiausiai; tuomi sudrūtintų mūsų organizaciją, ir vėl visi ja pasidžiaugtume, kaip kad ir pirma džiaugėmės.

Kazys Paliokas.

Philadelphia, Pa.

Nesenai nežinomi žmogžudžiai baisiai sumušė J. Leveckį ir įmetė į vandenį, tikėdamiesi, jog nebegyvas. Bet šis, atsigavęs, išbrido iš upės ir, auštant, parėjo namo visas subadytas, kaip obuolis. Kas jį taip žvėriškai sutėriojo—nesako. Dabar jis randasi hospitale; vargiai bepasveiks, nes labai esą galvos kiaušas sudaužyta. Tai vis girtuokliavimo ir paleistuvystės pasekmės.

170 S. L. A. kuopa ant 24 d. kovo parengia prakalbas, kurios atsibus Lithuanian Music salėje ant Allegheny Ave. Kalbėti prisižadėjo atkakti S. L. A. prezidentas F. Živatkauskas. Taip gi bus ir vietiniai kalbėtojai.

Prakalbos prasidės nuo 2 val. po pietų.

Kam žingejdu žinoti kaip S. L. A. dabar stovi bei stovės ateityje, te ateina pasiklausytų prakalbų ir te atsiveda savo draugus prirašyti prie S. L. A.

S. L. A. narys.

Auburn, Mich.

Beskaitydami laikraščius ir matydami vargingą padėjimą mūsų brolių darbininkų, kovojančių už duonos kąsnį Lawrence, Mass., ir mes nutarėm paaukoti jų naudai.

Aukotojų vardai: A. Usaitis \$1.00; S. Kalinauskas, J. Janušaitis, V. Dumblauskas, F. Kalinauskas, A. Dumblauskienė, A. Krapas, J. Usaitis ir M. Raižius ps 50c. Viso pasiuntėm \$5.00

S. Kalinauskas.

Aukas pakvitavo p. A. Ramanauskas. Red.

Cleveland, Ohio.

14-toji S. L. A. kuopa savo susirinkime (10 d. kovo) vienbalsiai nutarė paaukoti iš kuopos išdo \$5.00 Lawrenc'e streikuojančių lietuvių naudai. Be to iš pavienių surinkta dar \$10.35—viso labo pasiūsta p. A. Ramanausko vardu \$15.35. Šičion paduodu aukavusiųjų vardus: L. P. Baltrukonis \$1.00; P. Švenčianas, M. Jasulaitis, A. Šimkunas, A. Žiukas, J. Pleta, P. Meškauskas, V. Liuiza, K. Bagdonas po 50c.; K. Pakiltis, A. Lapienis, K. Skupas, A. Čerkesas, D. Pleta, A. Samiutė, B. Damakauckiutė, S.

Bukiutė, J. Šileika, A. Giedgaudis. M. Samas, A. Apšega, F. Petrulis, A. Vanagutė, P. Mušinskas, J. Balčiūnas, K. Kairis, J. Čerauka—po 55c.; J. Šinkevičius, A. Sereika, P. Samiutė,—po 15c.; J. Jonuska—10c.; J. Virbickas—5c.

Tariame visiems aukotojams ačiu!

A. Šimkunas.

Cleveland, Ohio.

Clevelando dienraštis "Cleveland Plain Dealer", (March 14-th, 1912), paduoda gana akyvą žinutę iš vietinių lietuvių santikių. Vietinis teismas nusprendė kad p. L. Baltrukonis turi gauti iš kun. J. Halaburdos \$1.00 atlyginimo už nuostolius. Mat, p. Baltr. keli metai atgal apskundė į teismą kun. Hal., reikalaudamas sau \$10.000 nuostolių. Dabar p. Baltr., pasidžiaugdamas, kad byla užsibaigė jo naudon, papuošė, savo namus su vėliava (balta su mėlyna spalvos). Miesto valdininkai, manydami, kad tai rusų vėliava plevesuoja Amerikos mieste, įsakė arba tuoj nuimti tą vėliavą, arba greta jos iškabinti ir amerikonišką. P. Baltr., paaiškinęs, kad tai esą iškabinta lietuvių vėliava, išpildė valdininkų reikalavimą. Tūlas valdininkas (Deputy U. S. Marshal) H. T. Brockman rašo apie tą dalyką... poėmą anglų kalboje.

Iš Lawrence'o streiko.

Iki 12 d. sausio š. m. Lawrence'o miestelis mažai kam buvo žinomas netik kur kitur, bet ir pačioj Amerikoje. Per sausio ir vasario mėnesius visuose laikraščiuose, kuriuos tik neimtum į rankas, daug rašyta apie Lawrence'o streiką. Visi buvo užinteresuoti ir darbavosi kas žodžiu agituodamas, kas pinigų rinkdams Lawrence'iečių naudai. Gauta daug laiškų nuo mūsų brolių su paraginimu laikyties iki streikas bus išlaimėtas, o pralaimėjus—žadėta neapleisti.

Mūsų laikmės gerai; nesykį lietuviai parodė ir kitiems gerą pavyzdį.

Vadovas J. Smith vadovavo lenkams, rusams, žydams ir latviams. Šios tautos davė puikų pavyzdį solidariskumo ir tvarkos airiams, anglams, francuzams ir kitoms tautoms. Mūsų miestelio valdžia, susidedanti beveik iš vieny tik airių katalikų, visame kame pasirodė žiauri ir nežmoniška, ėjo iš vieno su kapitalistais, protegavo ir gynė airius streiklaužius iki streiko pabaigai.

Šis streikas atidarė ateiviams akis. Pirmučiausia parodė, kad visi privalo stengties pastoli šios šalies piliečiais ir suprasti Amerikos Suv. Valstijų politiką, kad galėtų dalyvauti rinkimuose ir balsuoti už darbininkų klijos statomus kandidatus, o ne tuos, kuriuos remia kapitalistai, papirkdami rinkikus. Šalies politiką privalo pažinti netik vyrai, bet ir moteris.

Manoma, kad dabar, po streikui, Lawrence'o darbininkų gyvenime turės įvykti permainos; Svarbiausia tai, kad dabar beveik visų tautų darbininkai susirašė į International Workes of the World uniją, kuri

tikrai stoja už darbininkų reikalus. Paminėtini tos unijos vadovai, veikę Lawrence'o streike,—tai Haywood ir J. Ettor.

Streikui užsibaigus, laisviau atsikvėpėm. Į ateitį žiūrime šviesesnėmis akimis ir pagalios suprato me, kad mūsų rankos gali valdyti pasaulį, jai būsime vienybėje.

Gailutis.

Iš Lietuvos laikraščių.

Uždraudė siųsti "Lietuvą". Vyriausiojo cenzūros komiteto (Peterburge) įsakymu uždrausta siuntinėti Rossijon Chicagos "Lietuva".

Dėl Vilniaus universiteto. "Birž. Vied." padėjo prof. Pogodino straipsnį dėl Vilniaus universiteto reikalų. "Jeigu mūsų politikos vedėjai,—rašo prof. Pogodinas,—norėtų tvirtai surišti vasaros vakarus su Rossija, jie būtina turėtų inkurti Vilniūje universitetą ir įsteigti baltarusių ir lietuvių katedras, ir patraukti lietuvius, baltarusius, lenkus bendrai tyrinėti tą kraštą."

Naujas laikraštis. "Lietuvaitės" redaktorė p. lė Kocėlinskaitė žadanti pradėti leisti naują lietuvių laikraštį "Pavasarij". "Pavasaris" būsiąs skiriamas mūsų jaunimo reikalams.

Tiltas per Nerį. Kauno miesto inžinieris Feldbachas tyrinėja dar Neries krantus, kur būtų pavirkiausia vieta nuolatiniam tiltui statyti. To tilto pastatymas atsiesiųjų, kaip dabar apskaitoma, apie 350 tūkstančių rublių.

Dvarą parduoda. Vilniaus lenkų laikraščiai praneša, kad Telšių apskrities dvarininkas p. Sipavičius pardavęs nesena Valstiečių Bankui savo Bardzių dvarą palei Varnius. "K. L." labai dėl to stiebi si, nes p. Sipavičius dar prieš porą metų Telšiuose, per susirinkimus, statėsis dideliu lenkų patrijotu.

Dukštas, Ežerėnų apskr. Mūsų krašte labai madoje važiavimas uždarbianti į miestus. Kas pavasaris žmonės būriais važiuoja į Rossijos vidurį, Sibiriją, Ameriką. Ligšiol tevažiuodavo vieni vyrai, dabar jau ėmė ir moteris, o kartais net visos šeimos važiuoja. Šiomis dienomis man teko būti stotyje; tą dieną išvažiuavo į "Liflendiją" 37 šeimos. Važiuvo maži vaikai, važiuvo ir seniai. Nuvažiuoti nėra didelio vargo: iš Liflendijos yra atvažiuavę agentai, kurie juos nuveža į tuos dvarus, kur reikalingi darbininkai. Bet grįžti tau jau ne lengva: vienam žmogui, nepatikus, galima sugrįžti, bet visai šeimynai be pinigų tai jau visai kitas daigtas — noroms-nenoroms reikia vargti svetimam krašte.

Badas Sibirijoje. Sibirijos atstovai V. Dūmoje gavo daugybę telegramų iš įvairių Sibirijos vietų kad ten siaučiąs baisiausias badas, o darbų nėra jokių, kur žmonės galėtų užsidirbti sau duonai ir gyvulių pašarui.

"V."

Iš Amerikos.

Grižta į darbą. Lawrence streikieriai, iš viso apie 27 tūkstančiai žmonių, grįžta į darbą. Kapitalistai nusileido prieš darbininkų reikalavimus ir pakėlė uždarbius nuo 2 iki 25%. Tai parodo, kad darbininkai, jaib tik laikytųsi vienybės, visados gali savą atsiekti. Iš šios lekcijos privalo pasinaudoti visi darbininkai: rašyti į unijas, pastoti šios šalies piliečiais, susipažinti su darbininkų padėjimu ir jų reikalais.

Antras didelis streikas. Nuo 1 dienos balandžio žada įvykti Pensylvanijos anglekasių streikas. Anglekasių reikalavimus jau minėjome "Tėvynėje." Kasyklų savininkai tų reikalavimų nenori priimti, o angleksiai nuo savo teisingų reikalavimų neatsisako, tad, kaip sakoma, neišvengtinais turės įvykti streikas. Dabar, kuomet streikuoja angleksiai Anglijoje, Vokietijoje, Belgijoje ir Prancūzijoje, šis pas mus laukiamas streikas, gal būti, bus nusveriančiu anglekasių reikaluose streiku.

8.523 užmušti. Pensylvanijos geležinkelio valdyba pagarsino statistiškas žinias iš nelaimingų atsitikimų, įvykusių ant to geležinkelio nuo 1901 iki 1911 metų. Paskelbta, kad 8,523 žmonės likos užmušti kuomet ėjo per geležinkelio plentą o 8.285 sužeista.

New-Yorke pavasaris. 17 d. kovo buvo gražiausi šiais metais diena New Yorke. Laikraščiai rašo, kad tai pirmą pavasario diena: mat, tą dieną paklydo 24 kūdikiai vien tik Delancey gatvės apyelinkėje. Anot policijos, kuri surankiojo tuos paklydusius pavasario skelbėjus, tai reiškia, būk pavasaris tikrai jau ateinąs.

Visokios žinios.

Chiniečiai skutasi barzdas ir kerpasi plaukus.

Užstojus Chinijoje republikai, žmonės subruzdavo ir savo viršutinę išvaizdą reformuoti. Ik šiol chiniečiai nešiojo ilgas kasas, o dabar kerpasi jas, kai padūkę. Kas kas, o mūsų moteris galės be didelių išlaidų apsikrauti sau galvas chiniečių plaukais; visgi geriau "būdavoti frizuras" plaukais ne kaip "vailokais". Dabarties viena Amerikos firma gavusi iš Chinijos užsakymą juogreičiausiai pristatyti 1000 tuzinų mašiničių plaukams kirpti. Tiek daug gatavų nesiranda, o kad "kostiumeris" nenori laukti, tai firma nutarė išsiųsti į Chiniją visą transportą tų mašiničių, kuriomis kerpama arkliai. Vis viena, sako, ir tokios chiniečiams bus geros.

"Šventasis"-apgavikas. Iš Berlino pranešama, kad augštutinėj Silezijoje suimta tūlas Bursy, pasivadinęs šventuoju pranašu; jis "triūsės" tarp kaimiečių ir tikrino turįs viršprigimtą galybę daryti stebuklus ir spėti sulig ateities dalykų. Pas jį keliavę maldininkai iš visų Silezijos pašalių. Tas "šventasis" taip mokėjęs "vesti savo biznį", kad uždirbdavo kas metai apie 6 tūkstančius dolarių.

LAIŠKAS Į REDAKCIJĄ.

Gerb. Redakcija:—

Straipsnyje "Ligoniai" (žiūr. "Tėvynė," N10) autorius bando įtarti mane, būk tai aš paleiđes lapelius už ar prieš K. Liutkų ir gaunu už tai ligonio titulą, kas geriausiai pritinka pačiam autoriui, nes ar sveikas žmogus rašys tai, ko nežino. O kad taip yra, tai te praparodo, jog aš, o ne kas kitas, paleidau lapelius.

Būčiau gal tylėjęs, jei "T." redakcija būtų nuo savęs ką nors patėmijusi, bet ji to nepadarė, tai-gi sutinka su tuom ir leidžia klaidinti Sus-mo sąnarius, arba bando varyti agitaciją prieš nepatinkamas sau ypatas, kad jos nepatektų į centro valdybą ir tai daro viešai. Jums valia viešai agituoti prieš nepatinkamas jums ypatas, o kitiems draudžiate ir privatiškai susirašinėti. Pagaliaus ėmėt drebėt ir už mano kailį, agituojat prieš mane, nors žinot, kad nė aš pats neagitavau, nė kito prašiau tai daryti.

Prisipažinkit, ko jūs bijot tos agitacijos, lyg kokios šmėklos? dėlko mes, socialistai jos nesibijome? Kodėl Sąjungos valdybą rinkdami mes nekeliame jokių skandalų, kaip jūs? ak-gi mes, anot jūsų, visi esame agitatoriai. Atsakykit!

J. P. R.

Nuo redakcijos. Talpindami šį p. J. P. R. laišką, turime atkreipti pono J. P. R. ir gerb. skaitytojų domą į minėtą straipsnį "Ligoniai", kuriame, redakcijos nuomone, išreikšta tikrai spėjimas, daleidimas, kad tai darė "ar pats p. J. R. R. ar... kitam... patarė tai daryti". Tatoi už daleidimus ir spėjimus, išreikštus autoriaus, nėra reikalo rūstanti ant redakcijos ir visų, kas panašiai agitacijai nepritaria. p. J. P. R., atsinepdamas prieš straipsnelį "Ligoniai", nė nebando autorių ir skaitytojus pertikriati, kad p-as J. P. R. yra neteisingai įtariamas.

Redakcijai primetama vienpusiškumas: agitavimas prieš nepatinkamas ypatas. Mums rodosi, kad tas neteisingai primetama. "Tėvynės" redakcija iki šiol nešivadovavo vienpusiškumu, o jei kur pasakė p-ui J. P. R. ar kitiems nepatinkamą žodį,—redakcija darė tai ne vienpusiškumo bet teisybės atžvilgiu. Dėlei p. J.P.R. "kailio" niekas nedreba; net jei p. J. P.R. ir bus išrinktas į centro valdybą—liks tik pasidžiaugti: darbštų ir teisingi žmonės yra visur pageidaujami.

Į klausimą "ko jūs bijoties agitacijos?"—galime atsakyti: mes jos nesibijome, o tik pasmerkiame kaip neetišką ir nepadorų įrankį skverbties į nrėdus. Kad Sąjunga jos nesibijo—tai dar nereiškia, kad S. L. A. turėtų sekti Sąjungos taktiką; pagaliaus socialistai nevaro panašios agitacijos pas save, o eina su ja prie S.L.A., kur yra apmokamos vietos. Atkreipiame p. J. P. R. atidžią į socialistų (pvzd. p. Živatkauskas, p. K. Liutkus) nuomonę sulig panašios agitacijos.

Redakcija pasitiki, kad p. J.P.R. daugiau nebevers ją užimti "Tėvynėje" vietą šiame klausime.

Redakcija.

Atida ne ukėsams Suv. Valst.

1 Dėlko ateiviams reikalingos ukėsiskos popieros. 2 Ką reikia daryt norint pastot Suv. Valst. ukėsos. Kur ir kada galima paduot prašymą. 3 Ką turi zinoti pakol gausi ukėsystės popieras. 4 Klausimai su atsakymais lietuviškai ir angliškai. 5 Jaugelis kitų naudingų patarimų. Knygelė kos-
 zma lietuvių yra reikalinga ir ją galima gauti pas
 J. Bendrick. **Kaina 25 centai.** Pinigus ir lais-
 vės siųskite šiuo antrašu:

Joseph Bendrick,
 Clerk of Court, POTTSVILLE, PA.

SLA. Pildomoji Taryba.

PREZIDENTAS:

F. Živatkauskas,
 110 W. Market St., Scranton, Pa.

VICE-PREZIDENTAS:

S. Žalnieraitis,
 Box 32, Wanamie, Pa.

SEKRETORIUS:

A. B. Strimaitis,
 307 W. 30-th St., New York, N. Y.

ĮDININKAS:

J. Skritulskas,
 26 Broad St., New Britain, Conn.

ĮZDO GLOBEJAI:

T. Paukštis,
 123 N. Main St., Pittston, Pa.

P. W. Birštonas,
 Oak St., Shenandoah, Pa.

DAKTARAS-KVOTEJAS:

Johas. Babušaitienė,
 2400 5-th Ave., Pittsburg, Pa.

LITERATIŠKAS KOMITETAS:

L. Šernas,
 3252 S. Halsted St. Chicago, Ill.

Dr. J. Šliupas,
 1419 N. Main Ave., Scranton, Pa.

P. Mikolainis,
 Box 62, New York, N. Y.

Skaityk ir tēmyk, nes Jums yra reikalingos Daunoros skilvinės proškos.

Labai pasekminga gyduolė nuo visų vidūrinų ligų, kaip: sloginimas dvasios, jausmas sunkumo ir skausmas skilvyje po valgiui, rugštus skonis burnoj, atsituzimas, gazai viduriuose, nervišku-
 mas nuvargimas, užkietėjimas vidurių ir t.t. Dau-
 noros skilvinės proškos suteikia sveikatą, norma-
 lišką apetitą sugrąžina ir stiprina visą organizmą.
 Prekė \$1.00, prisiunčiant per pačią \$1.10. Patari-
 mai per laiškus dovanai.

Vincas Daunora
 (Aptiekorius)

**Vienatinė ir seniausia lietuviška
 AGENTURA.**

Siunčiam piningus ir šifkortes

Parduodam **Šifkortes** ant visų linijų geriausių ir greičiausių laivų Europą ir iš Europos. Išvažiuojanti čia gali gauti laivą kada tiknori. Atvažiuojanti gauna iš čia šifkortes su lietuviškais pamokinimais, kaip reikia važiuoti, kaip kelionėje apsaugoti nuo apgavikų, kurie atvažiuojančių tankiai piningus išvilioja. Kas iš čia turi pirkęs šifkortę, tas niekuomet kelionėje netur kėblumo jei tik yra sveikas ant akių.

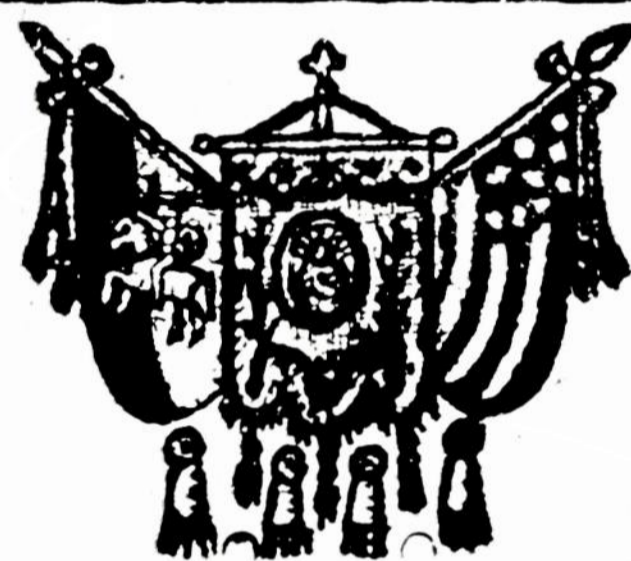
Siunčiam piningus į visas dalis svieto saugiai, greitai ir pagal piningų kursą. Taipgi išmainom ant ruskų ir vokiškų.

OFISO VALANDOS: Paprastoms dienoms nuo 8 iki 9 val. vakare. Šventoms dienoms nuo 9 ryto iki 3 val. po piet.

Padarom visokius rejeentalus dokumentus pav.: Doviernastis, Kontraktus, Testamen-
 tus, sukolektuojam dalis Lietuvoje ir atimam į Ameriką. Padarom Aktus Rejeentalus
 delei žemės ir kitų priklausančių savasčių. Tą viską darome su Konsulio paliudijimu.

Malonųs Lietuviai! Su visokiais reikalais kreipkitės prie mūsų, o visame busite kuoteisingiause aprupinti.

J. J. Paukštis ir K. Brazys
 120-124 Grand St. - - - - - Brooklyn, N. Y.

LIETUVIŠKA APARATŲ DIRBTUVE.

Guodotinos tautiškos ir bažnytinės draugystės išdirba: **Karunas, Amerikoniškas vėlavas, Szarpas, Juostas, ženklėllus, kepures ir marszalkoms pareduis, taipgi visus bažnytinis aprėdaluis.** Norėdamos guodotinos Draugystės arba guodotini kunigai, jog įsų darbas būtų gerai atliktas, paveskite jį tikrai lietuvi.

T. Andruszewicz & Co.

1421 Division St. - - - Chicago, Ill.
 netoli Milwaukee ave.

ALBERT G. GROBLEWSKI

**Savininkas ir Fabrikantas Geriausių
 "LENKISZKU - LIETUVISZKU VAISTU."**

Geriausia
 Gyduolė
 nuo
 Strenų skaudėjimo
 Degimo krutinėje
 Galvos skaudėjimo
 Kateros
 Užsišaldymo
 Neuralgijos
 nuo
 Gerklės skaudėjimo

Mešlungio
 Skausmo krutinėje
 nuo
 Patrukimo
 Azma arba
 Dusulio
 Štyvumo sprando
 skaudėjimo
 Šonuose
 Rankų ir
 Kojų

Ypatingos Gyduolės.

Jeigu sergate užsisejusioms ligoms nuo kurių negali pagelbēt nė daktarai nė ligonbučiai, arba paslaptėms ligoms, aprašykite man savo nesveikumą gerai ir aiškiai (be užslėpimo) nes čion eina ne tik apie tavo sveikatą, bet labai tankiai ir apie tavo gyvastį. (Atsimink, jog kiekvienas garbingas daktaras užlaiko paslaptį kaip ant išpažin-
 ties). Užtai nesigėdyk ir nebijok, rašyk teisybę o mielai suteiksim rodą ir prisijūsiu ge-
 ras gyduoles pagal tavo ligą su nerodymu kaip reikia jas vartot, už prekę labai mažą.
 Reikia rašyt laiškus stačiai pas mane pridėdant visados 2 c. markę ant atsakymo, nei
 kitaip negausit atsakymo. **Teipgi mūsų reikalaujame gerų agentų kiekviename di-
 deliame mieste ir ję aplinkėse.** Agentai nuo Lietuviškai-Lenkiskų gyduolių gali ne-
 dirbti nuo 50 dol. iki 150 dol. ant mėnesio. Uždarbį duodame kuogertausią. **Taipgi ra-
 šykite reikalaudami agenturos.** Kiekvienas lietuviškas štornikas taipgi privalo užlaikyti
 visada mūsų puikias Lietuviškas gyduoles savo štoruose ant pardavimo, kad mūsų tau-
 tiečiai reikalaudami galėtų pas kiekvieną nusiipirkti ir nereikalauti išduoti piningus do-
 vanai kokiems nors apgavikams tose aplinkėse. **Štornykai, rašykite pareikalaudami gy-
 duolių, nes geras uždarbys ir parduokite mūsų tyras Lietuviškas gyduoles, kurias mūsų
 gvarantuojame.** Rašykite po antrašu:

ALBERTAS G. GRABLIAUCKAS
 Cor. Elm & Main Str., Plymouth, Pa.